

1985

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

ბრძანებითა
და
ინსტრუქციითა
კრებული

ISSN 0206-2674

თბილისი
1985

მაისი

№ 5

МАИ

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ

ТБИЛИСИ
1985

რედაქტორი ე. ქურციკიძე
ტიპრედაქტორი ა. ბაკურაძე
კორექტორი ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 7/VI-85 წ.; ხელმოწერილია დასაბეჭდად 29/VII-85 წ.;
ანაწყობის ზომა 61/4×9; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 5;
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 4.

შეკვეთა № 487

უე 11187

ტირაჟი 6000

უფახო

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბა, ნუჯუბიძის ქ. № 7
Типография Министерства просвещения ГССР, ул. Нуцубидзе № 7

მხარაძის რაიონის მოსწავლეთა თაოსნობის შესახებ

4-5300

კოლეგია აღნიშნავს, რომ მხარაძის რაიონის მოსწავლე ახალგაზრ-
დობა აქტიურად გამოეხმაურა მხარაძის რაიონის სკოლა-ინტერნატის
აღსაზრდელთა ინიციატივას, ფართოდ გაშალონ მუშაობა ყინვისაგან და-
ზიანებულ ციტრუსოვანთა ნარგავების აღსადგენად, ფაშიზმზე გამარჯვე-
ბის მე-40 წლისთავთან დაკავშირებით, შინმოუსვლელი თითოეული თა-
ნასოფლელი ჯარისკაცის ხსოვნის უკვდავსაყოფად დარგან 5 ძირი ციტ-
რუსის ნერგი. მხარაძელმა მოსწავლეებმა მიმართეს მეციტრუსეობის
ზონის სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების მოსწავლეებს, მხარი დაუჭი-
რონ მათ თაოსნობას, აქტიური მონაწილეობა მიიღონ და თავიანთი
წვლილი შეიტანონ საერთო-სახალხო საქმეში, ღირსეულად აღნიშნონ
დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების მე-40 წლისთავი.

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მოწონებულ იქნას მხარაძის რაიონის მოსწავლეთა თაოსნობა
დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების მე-40 წლისთავის
ღირსეულად აღნიშვნისა და ყინვისაგან დაზიანებულ ციტრუსოვანთა
ნარგავების აღდგენის საქმეში მოსწავლეთა აქტიური მონაწილეობის შე-
სახებ (მიმართვის ტექსტი თან ერთვის).
2. რჩევა მიეცეთ მეციტრუსეობის ზონის ზოგადსაგანმანათლებლო
სკოლების მოსწავლეთა კოლექტივებს განიხილონ და მხარი დაუჭირონ
მხარაძელ თანატოლთა თაოსნობას.
3. დაევალოს გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქციას (ამხ.
ნ. შველიძე) გააშუქოს მხარაძელ მოსწავლეთა თაოსნობა და მისი მიმ-
დინარეობა.
4. გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს აღმზრ-
დელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **მ. ქინძლაძე**

საქ. სსრ კ. შარქუას
სახ. სახ. რედაქც.

მასხარაძის რაიონის მოსწავლეთა მიმართვა თანატოლუბისადმი

ჩვენი რაიონის მოსწავლეები გავეცანით რა მასხარაძის სკოლა-ინტერნატის მოზარდთა ინიციატივას, იგი მივიღეთ როგორც სამშობლოსადმი, მშობლიური კომუნისტური პარტიისადმი ნორჩი თაობის ერთგულების ნათელი გამოვლინება.

ჩვენ, ვისაც არ გვინახავს შავი ღრუბლებით დაფარული ზეცა, გვტკივა თეთრი ობელისკების გარინდება, მუხლს ვიხრით მამულის დაცვისათვის გამირულად დაცემულთა უკვდავი ხსოვნის წინაშე. ახალგაზრდული მგზნებარებით ვხვდებით ფაშიზმზე საბჭოთა ხალხის გამარჯვების მე-40 წლისთავს. გვინდა ჩვენი გულების სიტბო ხეთა ფესვებით მოგონებად აყვავდეს. ამიტომაც მასხარაძის რაიონის სკოლა-ინტერნატის მოსწავლეთა ინიციატივის საპასუხოდ ვიკისრებთ, რომ შინმოუსვლელთა სახელზე თითოეულმა დავრგოთ და აღვადგინოთ 5 ძირი ციტრუსი.

მასხარაძის რაიონიდან ფრონტზე წავიდა 11568 ვაჟკაცი; აქედან 6309 არ დაბრუნებულა. მათი ნათელი ხსოვნის უკვდავსაყოფად განსაკუთრებით მონდომებით ვიმუშავებთ ნატანების, ურეკის, შრომის, თხინვალის, კონჯვათის, ლიხაურის და სხვა ციტრუსების ზონის სოფლის მცხოვრები მოსწავლეები. მათ გვერდით დადგებიან მთიანი ზონისა და ქალაქის სკოლის ახალგაზრდები.

დღე, შინმოუსვლელთა არდავიწყებით იშრიალოს მარადმწვანე ოქროს ნაყოფმა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1985 წლის 11 აპრილის გადაწყვეტილება

საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩატარების შესახებ

აღსანიშნავია, რომ წლითიწლობით სულ უფრო იზრდება მოსწავლეთა დაინტერესება რესპუბლიკის სხვადასხვა კუთხეში ონომასტიკასა და დიალექტოლოგიაში შემკრებლობით-შემოქმედებითი მუშაობის საკითხებით. ამით მოსწავლეები დიდ დახმარებას უწყვეტ მეცნიერებას აღნიშნული საკითხების სრულყოფილად შესწავლაში, რაზეც ნათლად მეტყველებს საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ შეკრება-სემინარებზე შემოსული საკვლევაძიებო მასალები, რომელთაც სწავლულთა მაღალი შეფასება დაიმსახურეს.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ დაადგინეს:

1. საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარი ჩატარდეს ქალაქ თბილისში 1985 წლის 7-8 დეკემბერს.
2. საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩატარება დაევალოს ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკურ სასახლეს.
3. დაევალოს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებს, კომკავშირის საოლქო და რაიონულ კომიტეტებს დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ორგანიზებულად, მაღალ დონეზე ჩატარებისათვის.
4. შეტანილი იქნას ნაწილობრივი ცვლილებები საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის მოქმედებულეში (დანართი 1).
5. დამტკიცდეს საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობა (დანართი 2).
6. ეთხოვოს გაზეთების: „სახალხო განათლების“, „ახალგაზრდა კომუნისტის“, „მოლოდიოე გრუზიის“ და „ნორჩი ლენინელის“ რედაქციებს გააშუქონ „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის მიმდინარეობის საკითხები.

7. კონტროლი აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე ზედამხედველობას უწევს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა) და საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობისა და პიონერებთან მუშაობის განყოფილებას (ამხ. ა. ალავერდაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე, საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი **ო. ქინძღაძე**

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი **ვ. ლორთქიფანიძე**

დანართი 1

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩატარების შესახებ

საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკურ შეკრება-სემინარს ატარებენ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტი, ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა განყოფილებასთან არსებული ქართული ენის კაბინეტი, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის კონსულტაციითა და დახმარებით.

დღეივით: ძიება, სწრაფვა, შრომა.

შეკრება-სემინარში მონაწილეობას მიიღებენ რესპუბლიკის სკოლებსა თუ სკოლისგარეშე დაწესებულებებთან შექმნილი საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ ფილიალების, პიონერული რაზმებისა და რაზმეულების აქტიური წევრები, მოწინავე მოსწავლეები.

შეკრების მიზანი

შეკრება-სემინარის მიზანია ხელი შეუწყოს ქართული ენის შესწავლით დაინტერესებულ მოსწავლეთა ცოდნის გაღრმავებას, მათი საზოგადოებრივად სასარგებლო საქმიანობის ფართოდ გაშლას, სწორი მეთოდური ხელმძღვანელობის საფუძველზე მოსწავლეთა ძალებით შემკრებლობით-შემოქმედებითი მუშაობის წარმოებას ონომასტიკასა და დიალექტოლოგია-ლექსიკოლოგიაში, ბრძოლას დედაენის სიწმინდისათვის, ქართულ ენაში პროგრამით გათვალისწინებული მასალის საფუძველზე.

ლიანად ათვისებასა და გაღრმავებას (გრამატიკაში სახალისო საგანების შესრულების გზით) და სხვ.

ამ მიზნით სკოლებსა თუ სკოლისგარეშე დაწესებულებებში ფილიალების სახით უნდა შეიქმნას ონომასტიკოსთა, ლექსიკოლოგთა, სახალისო გრამატიკის სექციები (უჯრედები) და ენის სიწმინდის დაცვის საგუშაგოები.

მათში გაერთიანებულმა მოსწავლეებმა დაკვირვება უნდა აწარმოონ თანამედროვე ქართული ენის გრამატიკულ აგებულებაზე, ლექსიკა-ფრაზეოლოგიისა და კუთხური სალაპარაკო ენის თავისებურებებზე.

მოსენებათა საორიენტაციო თემატიკა

დარგობრივი ლექსიკა — ქართული ენა მდიდარია დარგობრივი ლექსიკით. ძალიან საინტერესოა სხვადასხვა რაიონში გავრცელებული დარგების: მიწათმოქმედების, მესაქონლეობა-მეცხოველეობის, მევენახეობა-მებაღეობის, მებოსტნეობის, მეციტრუსეობის, მეჩაიეობის, თიბვა-მკა-ლეწვის, რწყვის, მეაბრეშუმეობის, მეფუტკრეობის, მეფრინველეობა-მეთევზეობის, ნადირობის, სახლის აშენების, ბოსლის, სამზადი სახლის თავლის, საბძლის, ურმისა და მისი ნაწილების ზუსტი აღწერა. მარხილის, ცხენოსნობასთან დაკავშირებული ტერმინების, პურის ცხობის, საქმლის მომზადების, თიხისა თუ ხის ჭურჭლის დამზადების, ტანსაცმელ-ფეხსაცმლის, ტყავის წარმოების, ქსოვის, ბუნებრივი საღებავების, მჭედლობისა და სხვა საქმიანობის ამსახველი მასალები.

მოსწავლე-პიონერთა ძალებით დღემდე ამ საუნჯის მცირე ნაწილია შეკრებილი. ამ მხრივ მუშაობა უნდა გაფართოვდეს.

ნიმუშად გთავაზობთ რამდენიმე საქმიანობის კითხვანს. მსგავსად შეიძლება შემუშავდეს კითხვანი დანარჩენ დარგებთან დაკავშირებითაც.

პ უ რ ე უ ლ ი ს ლ ე ქ ს ი კ ა — ხვნა-თესვის დრო, როდის იწყება, როდის მთავრდება? სახნავ-სათესი მიწა: რა და რანაირი შეიძლება იყოს მიწა ფერის, ადგილის (ფერდობი, მინდორი) სიმკვრივის მიხედვით?

თ ე ს ვ ა : თესლის დახარისხება. როგორ მიწას როგორი თესლი უხდება?

ყ ა ნ ა : რას ეძახიან ყანას? როგორი შეიძლება იყოს იგი, რისი? სამკალი იარაღები: რას ეძახიან მომკელს, მის დამხმარეს, ძნა და მისი შეგროვება, ძნის დაბინავება.

კ ა ლ ო და **ძ ნ ის** ლეწვა: როგორი და როგორია კალო? როგორ ამზადებენ მას? როგორ ლეწავენ? რა იარაღები აქვთ? რას მღერიან კალოზე? ხორბლის გარჩევა-განიავება და მისი იარაღები. მარცვლის შენახვა, შესანახი ჭურჭელი.

პურის ნაწარმი, საფქვილე ჭურჭელი. პურის ცხოზისას გამოსაყენებელი იარაღები, ცომის მოზელა, საცხოზი (თორნე), გამოცხოზილი პურის ნაირსახეობანი. კიდევ რა და რა საჭმელი მზადდება ფქვილისაგან. კიდევ რას აცხოზენ თორნეში.

სასმელის დამზადება

არაყი: რისგან და როგორ იხდება? რა იარაღს იყენებენ, რა და რა-ნაირ არაყს ხდიან?

ღვინის დაყენება: პასუხი გაეცეს ამავე კითხვებზე.

ლუდის ხარშვა: პასუხი გაეცეს ამავე კითხვებზე.

ფელამუშის და თათარის მოდულება.

თიზვა

როგორია ბალახი (სიმაღლის, ფოთლოვანობის მიხედვით) სათიზვი იარაღების სახელები და აღწერა. თივის მოგროვება, აგება, თივის მოტანა და სათანადო იარაღები.

ცხოველური პროდუქტები

რა მზადდება ხორცისაგან?

რა და როგორ მზადდება რძისაგან (ყველი, მაწონი, კარაქი, ერბო?) დაწვრილებითი აღწერა პროცესისა.

ტყავის ნაწარმი: რას და როგორ ამზადებენ ტყავისაგან?

მატყლი და მატყლის ნაწარმი: პარსვა, პარსვის იარაღები.

მატყლი და მისი ხარისხი სხვადასხვა დროს, მატყლის ჩეჩვა, რთვა, ქსოვა, სათანადო იარაღები.

შენიშვნა: ლექსიკური მასალის შეკრებისას საკმარისი არ არის მხოლოდ სიტყვათა აღნუსხვა და მათი მცირე განმარტება, საჭიროა ამ სიტყვის ჩვენება წინადადებაში. ხშირად მოსწავლეებს ჩაწერილი აქვთ ამა თუ იმ დარგის შესახებ მასალა, ლექსიკური ერთეულები კი გამოყოფილი ან განმარტებული არ არის და ამიტომ თემა ეთნოგრაფიული ხასიათისაა.

საჭიროა თემას დაერთოს ანბანთრიგზე დალაგებული, ამ დარგისათვის სპეციფიკური, ლექსიკური ერთეულები, რომლებიც ამავე დროს შედარებული იქნება ლექსიკონებთან.

ზოგჯერ დიალექტური ლექსიკის ნიმუშებში შეტანილია ბარბარიზმებიც, რაც სწორი არ არის.

ნორჩმა ონომასტიკოსებმა უნდა აღნუსხონ სოფლის, დაბის, ქალაქის შიგნით და მათ ირგვლივ მდებარე მცირე გეოგრაფიული ობიექტების ხალხური სახელწოდებანი, მაგალითად:

ჰიდრონიმიკური სახელწოდებანი, რომელთაც ატარებს წყალსა დაკავშირებული ადგილები: ყურე, მეჩეჩი, ტბა, ტბორი, გუბე, წყალსაცავი, ჭა, ჭაობი, ჭანჭრობი; მდინარე (სათავე, შუაწელი, შენაკადი, თუკი სხვადასხვა სახელწოდება აქვთ). მორევი, ნავმისადგომი, ღელე, ნაკადული, წყარო, რუ, ფშა, ხევი, ხეობა, ჩანჩქერი, ფონი, რიყე, სანაპირო, სათევზაო ადგილი, თევზსაშენი, საბინაო ადგილი, ღელე.

სამიწათმოქმედო ადგილთა სახელები, სადაც მიმდინარეობს სასოფლო-სამეურნეო შრომა, მიწათმოქმედება, საყანე, ბაღბოსტანი, პლანტაცია, სათიბ-საძოვარი, მღვლო, კალო, ნაკალოვარი, ტყე, გზა-ბილიკი.

გეომორფოლოგიურ ადგილთა სახელწოდებები, რომელთაც ატარებს ფიზიკურ-გეოგრაფიული ობიექტები: მთა, მთაგრეხილი, სერი, გორაკი, ბორცვი, ფერდობი, სრამი, ხევ-ღელე, ვაკე ადგილი, რიყე, კლდე, უღელტეხილი, ჭიუხი, გამოქვაბული, მღვიმე, გვირაბი, მაღარო და სხვ.

მატერიალური კულტურისა და ბუნების ძეგლთა სახელები, როგორცაა: ძველი თავდაცვითი ნაგებობა, ციხე, ციხე-კოშკი, ბალავარი, ბურჯი, სასახლე, ტაძარი, ეკლესია, სამლოცველო, ღია ცის ქვეშ მოწყობილი საკულტო დანიშნულების ობიექტი, შეკრების ადგილი, სასაფლაო, სამარხი, ნასახლარი, მიწისქვეშა ხვრელი, გაქვავებული ხე ან ტყე, ნიშანდებული ქვა, ყორღანი, საკულტო სვეტი, წარწერიანი ლოდი.

განსაკუთრებით უნდა გამახვილდეს ყურადღება იმ ტოპონიმების აღნუსხვაზე, რომლებიც დავიწყებას ეძლევა, ვინაიდან აღარ არსებობენ ის ობიექტები, რომლებსაც ისინი აღნიშნავენ.

შემკრებლობითი მუშაობა შეიძლება აწარმოონ, როგორც ინდივიდუალურად, ასევე ჯგუფურადაც. სასურველია, მასალა ჩაიწერონ არა ცალკეული თემების მიხედვით, როგორცაა ჰიდრონიმები, აგრონიმები და სხვ., არამედ კომპლექსურად, ე. ი. ერთდროულად ყველა ზემოდასახელებული თემის შესაბამისად.

მასალის ჩაწერისას აღნიშნონ ადგილის სრული სახელი გარკვევით, ხაზგასმით, ყოველი მათგანი ცალ-ცალკე, მიუთითონ ამ სახელის განსხვავებული გამოთქმაც ან ძველი სახელწოდება. აღნიშნონ რისი სახელია (გორაკის, ხევის, წყაროსი თუ ასე შემდეგ), მოგვცენ ადგილის მოკლე აღწერა (სად მდებარეობს, როგორია, რა დანიშნულება აქვს, რა საგანგებო ნიშნებით იპყრობს ყურადღებას), როგორ და რისთვის იყენებს ხალხი? რატომ შეარქვეს ეს სახელი (ჩაიწერონ ხალხური გადმოცემა, ცნობა, თქმულება, ლეგენდა), ვისგან ჩაიწერა (გვარი, სახელი, მამის სახელი, ასაკი, ხელობა), ვინ ჩაიწერა (გვარი, სახელი, ასაკი, სად სწავლობს).

ჩაიწერონ მცხოვრებთა საკუთარი სახელები, მეტსახელები და გვარები (ანთროპონიმები) გარკვეული სამოსახლო პუნქტების მიხედვით. ამასთან, საგანგებო დაკვირვების საგნად აქციონ ისეთი ერთეულები,

რომლებიც იშვიათი ხმარებისაა, ან ყურადღებას იქცევენ ორიგინალურობით, ფორმისა და შინაარსის თავისებურებებით: გვარების შეკრებისას იხელმძღვანელონ ჩვენი კითხვებით, დაასახელონ გვარი (გარკვევით), ამ გვარის საცხოვრებელი ადგილი (დასახლებული პუნქტი და რაიონი, რომელშიაც ის შედის), თავიდან ცხოვრობდნენ ამ გვარის მოსახლენი აქ, თუ სხვა ადგილიდან გადმოვიდნენ, თუ გადმოსულნი არიან, დაასახელონ უწინდებელი საცხოვრებელი და მიუთითონ, კიდევ დარჩნენ იქ თანამოგვარენი თუ არა? კიდევ სად ცხოვრობენ და რომელი პუნქტი (სოფელი, დაბა ან ქალაქი) ითვლება ამ გვარის ძირითად ადგილად (ბუდედ)? ხომ არ შეცვლილა გვარი ფონეტიკურად? საჭიროა აღინიშნოს, ჰქონდათ თუ არა წინაპრებს სხვა გვარი. რა იყო გვარის შეცვლის მიზეზი? დაასახელონ გვარში შემავალი დამატებითი გვარების მქონე შტოები (ე. წ. შტო-გვარები), მაგალითად: გობეჯიშვილებისა — ერმოლენი, გოგენი და ა. შ.), რა გეოგრაფიული სახელებია წარმოქმნილი განსახილველი გვარის საფუძველზე, მიუთითონ განსახილველი გვარის მქონე კომლთა (ოჯახთა) რაოდენობა, როგორც ძირითად საცხოვრებელ ადგილზე, ისე სხვაგანაც: რა გადმოცემებს, თქმულებებს, ისტორიულ-ლიტერატურულ ცნობებსა და მოსაზრებებს იცნობენ გვარის წარმოქმნაზე და სხვა.

ონომასტიკურ მასალებში ერთიანდება აგრეთვე ცხოველთა სახელები (ზოონიმები) საკულტო ობიექტების სახელები (დღეობათა, წმინდანთა, ღვთაებათა აღმნიშვნელი ტერმინები — თეონიმები), წარმოება-დაწესებულებების (ქარხნები, სატრანსპორტო საშუალებათა, კულტურის კერების, მაღაზიების) და სხვა საკუთარი სახელები.

შენიშვნა: ონომასტიკური ერთეულები უნდა დალაგდეს ანბანთრიგზე. საჭიროა, მოსწავლე დააკვირდეს, რომელია გამკვირვალე ტოპონიმი (თბილისი, მუხრანი...), რომლის ახსნა არ შეიძლება (ონი, ასპინძა...), ზოგი ძირეული სახელია (ბორჯომი, წნორი...), ზოგი წარმოქმნილი (საგარეჯო, ჯავახეთი...) და სხვ., გამოიყოს მაწარმოებლები, მოხდეს დაკვირვება ფონეტიკურ ცვლილებებზე, რომლებიც ტოპონიმურ სახელებშია მომხდარი.

ონომასტიკურ მასალაზე დართული ხალხური ზეპირსიტყვიერების ნიმუშები ჩაწერილი უნდა იქნას მთქმელის მეტყველების თავისებურებათა დაცვით.

შეკრება-სემინარის ორგანიზაცია

ქართული ენით დაინტერესებულთა მუშაობის შეჯამების მიზნით, ორ წელიწადში ერთხელ ეწყობა შეკრება-სემინარი რესპუბლიკის მასშტაბით.

საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური სემინარი ჩატარდება თბილისში, 1985 წლის 7-8 დეკემბერს.

შეკრება-სემინარის მუშაობაში მონაწილეობის მსურველებმა ანთი ნამუშევრები (წერილობით) უნდა წარმოადგინონ ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ სახელზე, არა უგვიანეს 1985 წლის 10 ნოემბრისა.

თავფურცელზე სრულად დააწერონ სახელი, მამის სახელი, გვარი, რაიონი (სოფელი, დაბა), ქალაქი, სკოლა, კლასი, ბინის მისამართი. ნამუშევრის გვერდები დანომრონ. მიუთითონ ხელმძღვანელი მასწავლებლის სახელი, მამის სახელი, გვარი.

საუკეთესო ნამუშევართა ავტორები გამოძახებულნი იქნებიან შეკრება-სემინარის სექციების სხდომებში მონაწილეობის მისაღებად.

დანართი 2

საკრებულო „ქართული ენის საუნჯის“ მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის საორგანიზაციო კომიტეტი

ჭაბაშვილი მიხეილი — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ლექსიკოლოგიის განყოფილების გამგე

დარჩია მამია — საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე

ხაჩიძე მანონი — საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი

ზარქუა ენდი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელი მუშაობის სამმართველოს უფროსი

ალავერდაშვილი ანა — საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობისა და პიონერებთან მუშაობის განყოფილების გამგე

ჟღენტი თეიმურაზი — ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორი

ასათიანი ირინე — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის უფროსი მეცნიერ თანამშრომელი

შეროზია რევაზი — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ენათმეცნიერების ინსტიტუტის მეცნიერ თანამშრომელი

კირვალიძე მილადა — თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს ინსპექტორ-მეთოდისტი

გვაზავა კონსტანტინე — ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა განყოფილების გამგე

ხანიაშვილი ნათელა — ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერ

თა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის მეთოდური მუშაობის
ყოფილების გამგე

ჩხაიძე თინათინ — ბორის ძნელაძის სახელობის პიონერთა და
მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის ქართული ენის კაბინეტის გამგე

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციული
სახლის სამმართველოს შექმნის შესახებ**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპარატის ახალ ადმინისტრაციულ შენობაში (კამოს ქ. № 52) გადასვლასთან დაკავშირებით, ამ შენობაში განლაგებული განათლების სამინისტროსა და მთავარი გამოთვლითი ცენტრის შენობა-ნაგებობათა (საერთო ფართობი 5,1 ათასი კვ. მ.) მოვლა-პატრონობისა და სამეურნეო მომსახურების უზრუნველსაყოფად ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. შეიქმნას 1985 წლის 25 აპრილიდან ადმინისტრაციული სახლის სამმართველო სამეურნეო ანგარიშზე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსათვის გამოყოფილი სამმართველო აპარატის რიცხოვნობისა და შენახვის ზღვრულ ასიგნებათა ფარგლებში.

2. დამტკიცდეს ახლად შექმნილი ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს საწარმოო-საფინანსო გეგმა და საშტატო განრიგი თანახმად დანართებისა.

3. ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს შენახვა მოხდეს განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპარატისა და მთავარი გამოთვლითი ცენტრის შენახვაზე სამეურნეო ხარჯებისათვის დამტკიცებული ასიგნებიდან ურთიერთდადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, გარეცხული თანხების გზით მიღებული შემოსავლების ანგარიშში.

4. განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილების უფროსმა (ამხ. ბ. კაციტაძე) შესაბამის სამსახურებთან შეთანხმებით ათი დღის ვადაში მოამზადოს ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს დებულება.

5. საგეგმო-საფინანსო და საბუღალტრო აღრიცხვა-ანგარიშების სამმართველოებმა (ამხ. ო. კერესელიძე, თ. ბალაშვილი) დროულად მიიღონ ზომები ახლად შექმნილი ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს შეუფერხებელი ფუნქციონირების უზრუნველსაყოფად.

6. კადრების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩხაძე) ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილებასთან (ამხ. ბ. კაციტაძე) ერთად განიხილოს და არსებული წესების მიხედვით დასამტკიცებლად წარმოადგინოს აღნიშნული დაწესებულების ნომენკლატურული მუშაკები.

7. ადმინისტრაციული სახლის სამმართველო ფუნქციონალურად დაექვემდებაროს მინისტრის მოადგილეს ამხ. მ. დარჩიას.

საფუძველი: საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს 1985 წლის 31 ივლისის № 20-2/42 წერილი.

მინისტრი ო. ქინძლაძე

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს შესახებ

I. საერთო დებულებანი

1. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1985 წლის 15 აპრილის № 230 ბრძანებით განათლების სამინისტროსა და მთავარი მომსახურებელი ცენტრის ადმინისტრაციული შენობის მოვლა-პატრონობის, მისი ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში ყოფნის უზრუნველყოფის მიზნით შეიქმნა ადმინისტრაციული სახლის სამმართველო.

სამმართველოს ადგილმდებარეობა, მისამართი და საფოსტო ინდექსია: თბილისი, 380002, კამოს ქ. № 52.

2. ადმინისტრაციული სახლის სამმართველო თავის მუშაობაში ხელმძღვანელობს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს გადაწყვეტილებებით, ბრძანებებით, ინსტრუქციებითა და სამინისტროს ხელმძღვანელთა მითითებებით.

3. სამმართველო იმყოფება სამეურნეო ანგარიშზე, არის იურიდიული პირი, აქვს კუთხოვანი შტამპი და მრგვალი ბეჭედი თავისი სახელწოდების აღნიშვნით.

II. სამმართველოს ძირითადი ამოცანები

4. სამმართველოს ძირითადი ამოცანაა განათლების სამინისტროს და მთავარი მომსახურებელი ცენტრის ადმინისტრაციული შენობისა და მისი მიმდებარე ტერიტორიის მოვლა-პატრონობა, შენობის გარე და შიდა იერსახის ესთეტიკური და სანიტარიული მდგომარეობის შენარჩუნება, სანტექნიკური მოწყობილობების და გაყვანილობის, ელექტროქსელის, კავშირგაბმულობის, რადიოსატრანსლიაციო, სავენტილაციო სისტემების, ხანძარსაწინააღმდეგო მოწყობილობის და სიგნალიზაციის, შენობისა და მისი ქონების დაცვის საშუალებების გამართულ მდგომარეობაში ყოფნის უზრუნველყოფა.

შესაბამის კომუნალურ და სხვა სამსახურებთან ხელშეკრულებების გაფორმება.

5. სამინისტროს აპარატის საჭირო ავეჯითა და სხვადასხვა სამეურნეო ინვენტარით უზრუნველყოფა, მის სწორ ექსპლოატაციაზე კონტროლის დაწესება.

6. სამინისტროში ჩასატარებელი თათბირების, კონფერენციების, სემინარების, სხვა სახის ღონისძიებების ორგანიზაცია. მონაწილეობის მიღება სამუშაო დროის დაგეგმვასა და მის სწორად გამოყენებაში.

7. იგი მოვალეა იცოდეს სამინისტროს სტრუქტურა, ადმინისტრაციული შენობის სწორი ექსპლოატაციის, სხვადასხვა სამეურნეო ორგანიზაციებთან ხელშეკრულებების გაფორმების, შრომის დაცვისა და უსაფრთხოების წესები, ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებანი.

8. ადმინისტრაციული სახლის ექსპლოატაციის სამმართველო პასუხისმგებელია მის განკარგულებაში მყოფი შენობის, მოწყობილობების, სატრანსპორტო საშუალებათა მოვლა-პატრონობაზე. იგი ვალდებულია უზრუნველყოს შენობის სწორი ექსპლოატაცია, მისი დროული და ხარისხიანი შეკეთება.

III. სამმართველოს სტრუქტურა და შტატები

9. სამმართველოს სტრუქტურა და შტატები განისაზღვრება იმ ამოცანების შესაბამისად, რომლებიც ამ დებულებითაა გათვალისწინებული და მტკიცდება არსებული წესით იმ ლიმიტების ფარგლებში, რომლებიც სამმართველოსათვისაა დადგენილი

10. სამმართველოს ყავს უფროსი, ინჟინერი, რომელიც ითვლება მოადგილედ, უფროსი ბუღალტერი, მოლარე, სანტექნიკოსი, უფროსი ელექტროტექნიკოსი, კავშირგაბმულობის ტექნიკოსი, დურგალი და სხვა მომსახურე პერსონალი საჭიროების მიხედვით, სულ 25 ერთეული, საფინანსო ორგანოების მიერ რეგისტრირებული სამშატო განრიგის მიხედვით.

სამმართველოს უფროსი, ინჟინერი და ბუღალტერი ინიშნებიან თანამდებობაზე და თავისუფლდებიან თანამდებობიდან საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მიერ. დანარჩენი მომსახურე პერსონალი ინიშნება და თავისუფლდება თანამდებობიდან განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციული შენობის ექსპლოატაციის სამმართველოს უფროსის მიერ.

11. ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს შენახვა მოხდება განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპრატისა და მთავარი გამოთვლითი ცენტრის შენახვაზე სამეურნეო ხარჯებისათვის დამტკიცებული ასიგნებიდან ურთიერთდადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, გადაირიცხული თანხების გზით მიღებული შემოსავლების ანგარიშში.

IV. სამმართველოს ხელმძღვანელობა

12. სამმართველოს უფროსი ხელმძღვანელობს მუშაობის ორგანიზაციას, არის სრული პასუხისმგებელი მის მდგომარეობაზე. ინჟინერი (სამმართველოს უფროსის მოადგილე) უზრუნველყოფს შენობის ტექნიკურად გამართულ მდგომარეობაში ყოფნის ხელმძღვანელობას.

ამ დებულების ასლი ინახება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციულ-სამეურნეო განყოფილებაში.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
 საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს
 და საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის
 სამდივნოს 1985 წლის 18 აპრილის
 გადაწყვეტილება

ნორჩ კინომოყვარულთა მე-4 რესპუბლიკური ფესტივალის
 „თბილისური აისი“ ჩატარების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ და საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის სამდივნომ გადაწყვეტეს:

1. ჩატარდეს ნორჩ კინომოყვარულთა მე-4 რესპუბლიკური ფესტივალი „თბილისური აისი“ 1985 წლის 1—6 ნოემბერს ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლის ბაზაზე.
2. დამტკიცდეს ნორჩ კინომოყვარულთა მე-4 რესპუბლიკური ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტი.
3. დაევალოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის კინომოყვარულთა სექციას ფესტივალის დღეებში ჩატაროს სემინარები კინომოყვარულთა სტუდიების ხელმძღვანელთათვის.
4. ფესტივალის დღეებში მოეწყოს საკონკურსო ფილმების საჯარო განხილვები.
5. ნება დაერთოს ქუთაისის პიონერთა და მოსწავლეთა სასახლეს ნორჩ კინომოყვარულთა მე-4 რესპუბლიკური ფესტივალის მონაწილეების კვების, სასტუმროსა და კულტურული მომსახურების ხარჯები გაიღოს საკუთარი ბიუჯეტიდან.
6. კონტროლი გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აღმზრდელითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა), საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობისა და პიონერებთან მუშაობის განყოფილებას (ამხ. ა. ალავერდაშვილი), საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის კინომოყვარულთა სექციას (ამხ. მ. კიტია).

კოლეგიის თავმჯდომარე, საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი
 ო. შინქლაძე

საქართველოს ალკვ ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი
 3. ლორთქიფანიძე

საქართველოს კინემატოგრაფისტთა კავშირის
 პირველი მდივანი ე. შინგელაია

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სხვა
სასწავლო-აღმზრდელობით დაწესებულებებში ახალგაზრდა
სპეციალისტების განაწილებისა და დანიშნულებით
გამოცხადების მდგომარეობის შესახებ

5-5300

1984 წელს სახელმწიფო გეგმის მიხედვით განათლების სამინისტროს სისტემაში უნდა განაწილებულიყო 2510 უმაღლესი და 383 საშუალო სპეციალური განათლების მქონე სპეციალისტი. მოთხოვნა კადრებზე შეადგენდა 1612, ფაქტიურად განაწილდა 1539 უმაღლესი და 321 საშუალო სპეციალური განათლების მქონე სპეციალისტი. სოფლის სკოლების მასწავლებელთა და სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა აღმზრდელების ადგილებზე დამაგრების მიზნით ახალგაზრდა სპეციალისტთა სამუშაოზე განაწილება, შესაძლებლობის შემთხვევაში, ხორციელდებოდა მათი მუდმივი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით. 1984 წელს ამ პრინციპით რესპუბლიკის რაიონებში გაიგზავნა 744 უმაღლესი განათლების მქონე სპეციალისტი, ხოლო განაწილებულ 1539 სპეციალისტიდან სოფლის სკოლებში — 766 სპეციალისტი. განაწილებულ 1539 კაციდან სამუშაოზე არ გამოცხადდა 426 სპეციალისტი, ამიტომ, 1984—1985 სასწავლო წლისათვის რესპუბლიკის სკოლებს აკლდა სხვადასხვა სპეციალობის 496 მასწავლებელი.

განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა სკოლების რუსული ენის მასწავლებლებით უზრუნველყოფის საქმეში. გეგმით გათვალისწინებული 321 სპეციალისტის ნაცვლად განაწილდა 228, ხოლო ფაქტიურად სამუშაოზე გამოცხადდა 170. ამიტომ, განათლების სამინისტრო იძულებული გახდა განათლების განყოფილებათა გამგეებისათვის, თითოეული კონკრეტული შემთხვევის ანალიზის საფუძველზე, ნება დაერთო აღნიშნული საგნის მასწავლებლებად დაუსწრებელი სწავლების სტუდენტთა, პენსიონერთა, გასაუბრების შედეგად რუსული სკოლების კურსდამთავრებულთა დანიშვნაზე.

უნდა აღინიშნოს, აგრეთვე ახალგაზრდა სპეციალისტთა განაწილების გეგმის შესრულების დაბალი მაჩვენებლები ისეთი საგნების მასწავლებელთა განაწილების საქმეში, როგორიცაა უცხო ენები, ხატვა-ხაზვა, გეოგრაფია, შრომითი სწავლება, სიმღერა-მუსიკა. აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ რესპუბლიკაში თითქმის არ მზადდებიან სპეციალისტები რუსული სკოლამდელი დაწესებულებებისათვის.

ყველაფერმა ამან სიმძნელები შექმნა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლამდელი დაწესებულებების კვალიფიციური პედაგოგიური კადრებით უზრუნველყოფის საქმეში.

საქ. სსრ კ. ბარჯოს
საქ. საბ. რესპუბ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ სამუშაოზე გამოცხადებულ სპეციალისტებ-
ბიდან 43 გაწვეულ იქნა საბჭოთა არმიის რიგებში, რამაც განაპირობა
ქალაქის სკოლებში ფიზიკური აღზრდის მასწავლებელთა ნაკლებობა.

კვლავ ადგილი აქვს, აგრეთვე, სხვადასხვა ორგანიზაციების მიერ
განათლების სამინისტროს სისტემაში განაწილებულ სპეციალისტთა სა-
მუშაოზე მიღების შემთხვევებს: კერძოდ, სამხრეთ ოსეთის პედაგოგიუ-
რი ინსტიტუტის 5 კურსდამთავრებული, რომლებიც ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო სკოლებში განაწილდნენ, ამჟამად სხვადასხვა ორგანიზაციებში
მუშაობენ.

მიუხედავად არაერთგზის გაფრთხილებისა, კვლავ ადგილი აქვს
ინსტიტუტებში განათლების განყოფილებათა მიერ კერძო მოთხოვნების
ხელზე გაცემას (ამბროლაური, ბორჯომი, თელავი, თიანეთი, სიღნაღი,
ყვარელი).

რესპუბლიკაში ახალგაზრდა სპეციალისტების განაწილებისა და
დანიშნულებით გამოცხადების საქმეში გამოვლინებული ნაკლოვანებე-
ბის აღმოფხვრის მიზნით კოლეგიამ გა და ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამ-
სრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის რაიონების (ქალაქების) სახალხო გა-
ნათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამ-
მართველომ:

1. 1. გაატარონ ქმედითი ღონისძიებანი სახალხო განათლების სის-
ტემის დაწესებულებების მალალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექ-
ტების, ახალგაზრდა სპეციალისტების განაწილებისა და ადგილზე გამო-
ცხადების საქმის გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად, ნაკლოვანებების
აღმოსაფხვრელად დასაზრნ შესაბამისი ღონისძიებანი;

1. 2. დროულად გაატარონ ღონისძიებები ყველა სპეციალობის მას-
წავლებლებზე დამატებითი მოთხოვნების გამოსავლინებლად, არ დაუშ-
ვან ახალგაზრდა სპეციალისტებზე დაუსაბუთებელი განაცხადების წარ-
მოდგენა, მომართვებისა და შუამდგომლობების ხელზე გაცემა;

1. 3. უზრუნველყონ განათლების სამინისტროში პედაგოგიურ კად-
რებზე განაცხადების წარმოდგენა სკოლის, სასწავლო დატვირთვისა და
ახალგაზრდა სპეციალისტების დანიშვნისათვის საჭირო სხვა აუცილებე-
ლი მონაცემების ჩვენებით, ყოველი წლის 15 იანვრისათვის;

1. 4. ყოველი წლის 10 სექტემბრისათვის საქართველოს სსრ განათ-
ლების სამინისტროს წარმოდგინონ წერილობითი ანგარიში, ხოლო
უნივერსიტეტებსა და პედაგოგიურ ინსტიტუტებს დადგენილი ფორმით
აცნობონ ახალგაზრდა სპეციალისტების დანიშნულებით გამოცხადების
შესახებ;

1. 5. უმაღლესი სასწავლებლის დამთავრებიდან 3 წლის გავლამდე
არ მიიღონ სამუშაოზე ახალგაზრდა სპეციალისტები, რომელთაც არ ექ-

ნებათ განაწილების მოწმობა, ან გამანაწილებელი კომისიის მიერ გაცემული ცნობა (ფორმა № 3) დამოუკიდებლად მოწყობის უფლების შესახებ;

1. 6. განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციონ სოფლის რაიონებში განაწილებულ დამწყებ მასწავლებელთა შრომისა და საყოფაცხოვრებო პირობების შექმნას, დააწესონ მკაცრი კონტროლი კანონით გათვალისწინებული შეღავათების რეალიზაციის საკითხებზე.

2. ახალგაზრდა სპეციალისტების პერსონალური განაწილების საქმეში დაშვებული დარღვევებისათვის, ინსტიტუტებში გაგზავნილ და ხელზე მოთხოვნების გაცემისათვის ამბროლაურის, ბორჯომის, თელავის, თიანეთის, სიღნაღის, ყვარლის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს (ამხ. ამხ. ს. ცირიკიძე, გ. ჩაღუნელი, ა. თვალთაშვილი, ვ. ობგაიძე, რ. ბეჟაშვილი, ზ. დოსებაშვილი) ძიეცეთ შენიშვნა.

3. ეთხოვოს რესპუბლიკის უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს:

3. 1. გააძლიეროს კონტროლი ახალგაზრდა სპეციალისტების განაწილებისა და დანიშნულებით გამოცხადების საკითხის მოსაგვარებლად;

3. 2. კონკურსგარეშე ლიმიტების გამოყოფა მინსკის პედაგოგიურ ინსტიტუტში სპეციალობით „რუსული ენა-ნაციონალურ სკოლებში“;

3. 3. გაითვალისწინოს უცხოური ენების ინსტიტუტში ორპროფილიანი სპეციალობის „გერმანული ენა—რუსული ენა და ლიტერატურა“ შემოღება;

3. 4. რესპუბლიკის რუსული სკოლამდელი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებულ იქნას ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიურ სასწავლებელსა და ა. ს. პუშკინის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში დამატებით (თითო ჯგუფი მაინც) სპეციალისტების მომზადება რუსულ ენაზე სწავლებით.

4. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს კადრების სამმართველოს (ამხ. ა. ვაჩნაძე).

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი მ. ქიქლაძე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1985 წლის 18 აპრილის გადაწყვეტილება

ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის მქონე ბავშვთა გამოვლენის, აღრიცხვისა და სწავლაში ჩაბმის მიზნით სახალხო განათლების ორგანოების მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1975 წლის დადგენილების „გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე პირთა სწავლის, შრომითი მოწყობისა და მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების მიერ მნიშვნელოვანი ღონისძიებები გატარდა ანომალურ ბავშვთა გამოვლენის, აღრიცხვისა და სწავლაში ჩაბმის მიზნით.

დადგენილების შემდგომ პერიოდში გაიხსნა და წარმატებით ფუნქციონირებს ცერებრალური დამბლითა და პოლიომიელიტის ნარჩენი მოვლენებით, სკოლიოზით, მეტყველებაში მძიმე დარღვევებისა და ფსიქიურ განვითარებაში შეფერხების მქონე ბავშვთა სპეციალური სკოლები და სკოლა-ინტერნატები.

მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა არსებული სპეციალური სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების მატერიალური ბაზა და ტექნიკური აღჭურვილობა, მხოლოდ უკანასკნელ სამ წელიწადში რესპუბლიკაში ოთხი ახალი შენობა აიგო.

გაუმჯობესდა ზონალური და რესპუბლიკური სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების მუშაობის სტილი და მეთოდები, უფრო ეფექტური გახდა მათი საქმიანობა.

ამაღლდა სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის ხარისხი, გაიზარდა აკადემიური მოსწრების მაჩვენებლები, მოსამზადებელ და 1-ლ კლასებში მინიმუმამდე დავიდა ასაკგადაცილებულ მოზარდთა ჩარიცხვის შემთხვევები.

ამასთან, გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე ბავშვთა აღრიცხვის, დიაგნოსტიკისა და სწავლებაში მათი ჩაბმის საქმეში ჯერ კიდევ აღინიშნება სერიოზული ნაკლოვანებები, რაც ძირითადად სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების არადაამაკმაყოფილებელი მუშაობით, ანომალურ ბავშვთა მშობლების არასათანადო პედაგოგიზაციისა და ზოგიერთი ზონალური სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების არაკომპეტენტურობით აიხსნება.

როგორც შემოწმებით გამოირკვა, მთელი რიგი რაიონებისა და ქალაქების სახალხო განათლების განყოფილებები სათანადო პასუხისმგებლობით არ ეკიდებიან ფიზიკურ და გონებრივ განვითარებაში დეფექტების მქონე ბავშვთა აღრიცხვის, დიაგნოსტიკისა და სწავლებაში მათი ჩაბმის საქმეს.

მიუხედავად განათლების სამინისტროს არაერთი მითითებისა, ტურის, თელავის, ზუგდიდის, ლაგოდეხის, ლენტეხის, წყალტუბოს, მესტიისა და ბოლნისის რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებიდან კვლავინდებურად იგზავნება დაუზუსტებელი ცნობები, რომლებშიაც მითითებული არ არის სმენის, მხედველობისა და გონებრივი ჩამორჩენის ზუსტი ხარისხი, რაც შეუძლებელს ხდის ამ კატეგორიის ბავშვთა კონტინგენტის დადგენასა და სწავლებაში მის ჩაბმას..

საქმისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულების შედეგია ისიც, რომ ჯერ კიდევ გვხვდება შემთხვევები, როდესაც გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე ბავშვები მასობრივ სკოლებში სწავლობენ.

არის შემთხვევები, როდესაც კომისიაზე იგზავნებიან IV-V-VII-VIII კლასების გონებრივად ჩამორჩენილი და სხვადასხვა ფიზიკური ნაკლის მქონე ბავშვები, რაც ხელს უშლის აღსაზრდელთა ძირითადი ნაკლის დროულ კორექციას, დაბლა სწევს რესპუბლიკაში აკადემიური მოსწრების საერთო მაჩვენებლებს, აფერხებს საყოველთაო-სავალდებულო სწავლების კანონის განხორციელების საქმეს.

შემოწმების შედეგად გამოვლენილ იქნა ფაქტები, როდესაც სამედიცინო პედაგოგიური კომისიის მიერ დადგენილი დიაგნოზით „გონებრივი განვითარების ჩამორჩენილობა დებილობის ფარგლებში“ ბავშვები სწავლას ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში აგრძელებენ: ქიათურის რაიონის სოფელ სხვიტორის საშუალო სკოლა, ლაგოდეხის რაიონის მე-3 საშუალო სკოლა, თელავის რაიონის სოფელ ბუშეთის საშუალო სკოლა, გურჯაანის რაიონის სოფელ ბულღურჯიანის სკოლა, სავარეჯოს რაიონის სოფელ ბოგდანოვკის საშუალო სკოლა, ქ. რუსთავის მე-19 და მე-20 საშუალო სკოლები და სხვა.

აღნიშნული გარემოება იმაზე მიგვანიშნებს, რომ სახალხო განათლების განყოფილებებთან შექმნილი სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიები ხშირ შემთხვევაში ფორმალურად ეკიდებიან თავიანთ მოვალეობას, არა აქვთ დაზუსტებული ცნობები მათ რაიონში, ზონაში არსებული ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის აღსაზრდელთა შესახებ. არაკვალიფიციურად ავსებენ ბავშვთა გამოკვლევის რუკებს, ყოველთვის არ ხელმძღვანელობენ არსებული დებულებითა და სპეცსკოლებში ბავშვთა ჩარიცხვის ინსტრუქციით, უშვებენ დიაგნოსტიკურ შეცდომებს, რაც თავის მხრივ იწვევს შეცდომებს მოზარდის შემდგომი აღზრდის საკითხის სწორად გადაწყვეტაში.

მოქმედი დებულების უხეში დარღვევით არის დაკომპლექტებული ზოგიერთი ზონალური სამედიცინო-პედაგოგიური კომისია. კომისიის შემადგენლობაში ხშირად არ ყავთ ფსიქიატრი, ფსიქონევროლოგი, ფსიქოლოგი.

ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის მქონე ბავშვთა გამოვლენის (სწავლაში ჩაბმის არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით) კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:
 1. 1. განიხილონ და გააანალიზონ აღნიშნული გადაწყვეტილება კოლეგიებსა და სახალხო განათლების საბჭოების სხდომებზე, შეიმუშაონ კონკრეტული ღონისძიებები ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის მქონე ბავშვთა გამოვლენის, აღრიცხვისა და მათი სწავლაში ჩაბმის საქმეში არსებული სერიოზული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად;
 1. 2. ამ ბიძარტებით თავიანთ საქმიანობაში იხელმძღვანელონ ისეთი მნიშვნელოვანი დოკუმენტებით, როგორცაა: სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1975 წლის დადგენილება „გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე პირთა სწავლების, შრომითი მოწყობისა და მომსახურების შემდგომი გაუმჯობესების შესახებ“ და ამ დადგენილებიდან გამომდინარე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს № 547 ბრძანება (23.07.75), სსრკ განათლების სამინისტროს „რესპუბლიკური და საოლქო სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების შესახებ“ დებულებით და შესაბამისი ინსტრუქციით „გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე ბავშვთა სპეციალურ სკოლებში მიღების შესახებ“;
 1. 3. ერთი თვის ვადაში ჯანმრთელობის ადგილობრივ ორგანოებთან შეთანხმებით, უზრუნველყონ გონებრივ და ფიზიკურ განვითარებაში დეფექტების მქონე ბავშვთა გამოვლენა, აღრიცხვა და მომავალი სასწავლო წლიდან სწავლაში ჩაბმა ნაკლის დროული კორექციისა და სწორად აღზრდის უზრუნველყოფის მიზნით;
 1. 4. მკაცრი კონტროლი დააწესონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის პირველი, მეორე კლასების ძნელად ამთვისებელ და აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეებზე, მათი აკადემიური ჩამორჩენილობის შიზენის დადგენის მიზნით, დროულად გაატარონ ისინი სამედიცინო-პედაგოგიურ კომისიებზე. გადაჭრით გააუმჯობესონ მუშაობა ანომალურ ბავშვთა მშობლების პედაგოგიზაციის მიმართებით, ფართო პრობაგანდა გაუწიონ მოსახლეობას ანომალურ ბავშვთა ნაადრევ ისაკში სპეცკოლებში დროული ჩაბმის მნიშვნელობის შესახებ.
 1. 5. არ დაუშვან მასიურ სკოლებში იმ აღსაზრდელთა სწავლა, რომლებიც თავიანთი ფიზიკური და გონებრივი ნაკლის გამო სპეციალურ სკოლებში სწავლებას ექვემდებარებიან. მკაცრი მსჯელობის საგნად გახადონ თითოეული შემთხვევა;

1. 6. გააძლიერონ ხელმძღვანელობა და კონტროლი სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების მუშაობაზე, ნორმატიული დოკუმენტების შესაბამისად, უფრო ქმედითი და აქტიური გახადონ მათი საქმიანობა, შეუქმნან მათ აუცილებელი პირობები ბავშვთა კომპლექსური გამოკვლევებისათვის;

1. 7. უზრუნველყონ სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიები გამოკვლევებისათვის საჭირო აპრობირებული მასალით;

1. 8. ჯანმრთელობის ადგილობრივ ორგანოებთან ერთად (საჭიროების შემთხვევაში) გადააჭალისონ რაიონში, ქალაქში არსებული სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიები, შეიყვანონ მასში „რესპუბლიკური და საოლქო სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების შესახებ“ დებულებით გათვალისწინებული მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები.

2. რესპუბლიკურმა სამედიცინო-პედაგოგიურმა კომისიამ (ამხ. რ. ხუხაშვილი):

2. 1. მკაცრი კონტროლი დააწესოს საოლქო და ზონალური სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიების მუშაობაზე, დასახოს კონკრეტული ღონისძიებები ანომალურ ბავშვთა გამოვლენისა და აღრიცხვის საქმეში არსებული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად. საჭიროების შემთხვევაში მოახდინოს რესპუბლიკურ მედიკო-პედაგოგიურ კომისიაზე იმ აღსაზრდელთა ხელმეორედ გატარება, რომელთა მიმართ დაშვებული იყო დიაგნოსტიკური შეცდომები;

2. 2. უზრუნველყოს საოლქო, ზონალური სამედიცინო-პედაგოგიური კომისიებისადმი სისტემატური პრაქტიკული დახმარება რესპუბლიკაში ანომალურ ბავშვთა გამოვლენის, აღრიცხვისა და სპეციალურ სკოლებში (სკოლა-ინტერნატებში) მათი ჩაბმის უზრუნველსაყოფად.

3. აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე პერსონალური პასუხისმგებლობა დაეკისროთ სკოლების დირექტორებს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის განათლების განყოფილების გამგეს, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსს, ხოლო კონტროლი მის შესრულებაზე დაევალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართველოს უფროსს ამხ. ჰ. თუთბერიძეს.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **ო. შინქლაძე**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1985 წლის 18 აპრილის გადაწყვეტილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს თანამდებობათა
ნომენკლატურის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემაში კადრებთან მუშაობის შემდგომი სრულყოფის, ნომენკლატურულ მუშაკთა შერჩევა-განაწილებისადმი ყურადღების გაძლიერების მიზნით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. 1985 წლის 1 მაისიდან მოქმედებაში შევიდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს თანამდებობათა ახალი ნომენკლატურა (დანართი 2, 3).

2. დამტკიცდეს ინსტრუქცია საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა დანიშვნის (განთავისუფლების) წესის შესახებ (დანართი 1).

3. სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებათა უფროსებმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ, სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულმა ორგანიზაციებმა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის თანამდებობებზე კადრების შერჩევისას მკაცრად იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის 20 აპრილის № 247 ბრძანებით „განათლების დაწესებულებათა ხელმძღვანელი და პედაგოგიური მუშაკების თანამდებობათა საკვალიფიკაციო დახასიათების შესახებ“.

4. ნომენკლატურული მუშაკის თანამდებობიდან განთავისუფლების პროექტთან და სხვა მასალებთან ერთად ვაკანტურ ადგილზე დასანიშნად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში წარმოადგინონ ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებთან შეთანხმებული კანდიდატურა.

5. კადრების სამმართველომ (ამხ. ა. ვაჩნაძე) წარუდგინოს კოლეგიას საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ნომენკლატურის თანამდებობებზე დასანიშნი მუშაკები, ხოლო მინისტრის მოადგილეს კადრების დარგში შესაბამისი სამმართველოს ან განყოფილების უფროსთან ერთად პირები, რომლებიც ინიშნებიან მინისტრის მოადგილის ნომენკლატურის თანამდებობებზე და აგრეთვე საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა დანიშვნის (განთავისუფლების) წესის შესახებ ინსტრუქციით გათვალისწინებული აუცილებელი საბუთები:

უზრუნველყოს ნომენკლატურაში შემავალ მუშაკებზე აუცილებელი დოკუმენტაციის შენახვა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა დანიშვნის (განთავისუფლების) წესის შესახებ ინსტრუქციის შესაბამისად.

მუშაკთა დანიშვნა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურაში შემავალ თანამდებობებზე უნდა გაფორმდეს ინსტრუქციის შესაბამისად მინისტრის ან კადრების დარგში მინისტრის მოადგილის ბრძანებით.

6. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილეების მდივნების, ქვედანაყოფების მდივან-მემანქანეების, საქმისმწარმოებლების, მემანქანეთა ბიუროს და კანცელარიის მუშაკების, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპარატის მომსახურე პერსონალის დანიშვნა და განთავისუფლება ხორციელდება კადრების სამმართველოს უფროსის მიერ ქვედანაყოფების ხელმძღვანელთა წარდგინებით და ფორმდება კადრების სამმართველოში.

7. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს კადრების სამმართველოს (ამხ. ა. ვაჩნაძე).

8. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1983 წლის 19 იანვრის № 26 ბრძანება „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს თანამდებობათა ნომენკლატურისა და ამ ნომენკლატურის მუშაკთა დანიშვნისა და განთავისუფლების წესის შესახებ“.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **ო. ქინკლაძე**

ი ნ ს ტ რ უ ქ ც ი ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა დანიშვნის (განთავისუფლების) წესის შესახებ

1. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა დანიშვნა და, აგრეთვე, ამ თანამდებობებიდან მათი გათავისუფლება ხდება კოლეგიის რეკომენდაციის საფუძველზე მინისტრის ბრძანებით.

2. საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის ნომენკლატურის თანამდებობებზე მუშაკთა მიღების ან ამ თანამდებობებიდან მათი განთავისუფლების შესახებ საკითხის კოლეგიაზე გასატანად, შესაბამისი სამმართველოს ან განყოფილების უფროსს კადრების სამმართველოში შეაქვს მოტივირებული წინადადებები (ცენტრალური აპარატის მუშაკებზე პარტიულ და პროფკავშირულ ოგანიზაციებთან შეთანხმებული) შრომის კანონმდებლობის ყველა მოთხოვნის გათვალისწინებით. მუშაკის თანამდებობიდან განთავისუფლებისას საჭიროა დამატებით აღინიშნოს წინადადებები, რომლებიც ეხება თანამდებობიდან გასათავისუფლებელი მუშაკის შრომითს მოწყობას.

3. თანამდებობაზე დანიშვნის წარდგინებას თან ერთვის: კადრების აღრიცხვის პირადი ფურცელი, ავტობიოგრაფია, დახასიათება, საბუთების ასლები განათლების შესახებ, დიპლომის ასლები მინიჭებული სამეცნიერო ხარისხისა და სამეცნიერო წოდებების შესახებ. ყველა დოკუმენტი წარმოდგენილი უნდა იყოს ერთ ეგზემპლარად, ხოლო სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეებზე ორ ეგზემპლარად.

4. მუშაკს თანამდებობაზე დანიშვნის ან განთავისუფლების საბოლოო გადაწყვეტილების შესახებ ეცნობება მხოლოდ შესაბამისი ბრძანების გამოცემის შემდეგ.

5. კადრების დარგში საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილის ნომენკლატურის მუშაკთა სამუშაოზე დანიშვნისა და განთავისუფლების წესი იგივეა, რაც მინისტრის მიერ დანიშნული ან განთავისუფლებული მუშაკებისათვის იმ განსხვავებით, რომ მინისტრის მოადგილის მიერ დანიშნული ან განთავისუფლებული მუშაკის საკითხი კოლეგიაზე არ განიხილება.

ნ ო მ ე ნ კ ლ ა ტ უ რ ა

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს იმ მუშაკთა
თანამდებობებისა, რომლებიც ინიშნებიან ან თავისუფლდებიან
საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მიერ**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

სამმართველოს უფროსი; სამმართველოს უფროსის მოადგილე, გან-
ყოფილების უფროსი, მთავარი იურისკონსულტი, მინისტრის თანაშემწე,
მთავარი ინსპექტორი, სასკოლო ინსპექტორი, ინსპექტორ-მთოდისტი,
უფროსი ინსპექტორი, ინსპექტორი, წამყვანი ეკონომისტი, უფროსი ეკო-
ნომისტი, ეკონომისტი, მთავარი ინჟინერი, ინჟინერი, მოლარე, კანცე-
ლარიის უფროსი არქივის გამგე, მემანქანეთა ბიუროს გამგე, სამნეო
ნაწილის გამგე, ადმინისტრაციული განყოფილების მთავარი ბუღალტერი

პრესის ორგანოები

გაზეთ „სახალხო განათლების“ რედაქტორი
ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქტორი
ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ ყოველკვარტალურ დამატებათა
რედაქტორები

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები

სახალხო განათლების განყოფილების გამგე
სახალხო განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე

აფხაზეთის ასსრ

განათლების მინისტრი
განათლების მინისტრის მოადგილე
სახალხო განათლების განყოფილების გამგე

აჭარის ასსრ

განათლების მინისტრი
განათლების მინისტრის მოადგილე
სახალხო განათლების განყოფილების გამგე

ოლქის განათლების განყოფილების გამგე
ოლქის განათლების განყოფილების გამგის მოადგილე
სახალხო განათლების განყოფილების გამგე

ქ. თბილისი

სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსი
სახალხო განათლების სამმართველოს უფროსის მოადგილე
სახალხო განათლების განყოფილების გამგე

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებულ
დაწესებულებებში:

- ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეც-
ნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი და მოადგილე
მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის დირექ-
ტორი და მოადგილე
მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის დირექტორი
- ი. გოგებაშვილის სახელობის რესპუბლიკური ბიბლიოთეკის დირექ-
ტორი
- ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური
სასახლის დირექტორი
მთავარი გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი
მომარაგების მთავარი სამმართველოს უფროსი
რესპუბლიკური სასკოლო-მეთოდური კაბინეტის დირექტორი
აღმზრდელითი მუშაობის რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის
დირექტორი
დაწყებითი სამხედრო მომზადების, ფიზიკური აღზრდისა და სპორ-
ტის რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური ცენტრის დირექტორი
სკოლამდელი აღზრდის-რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის დი-
რექტორი
რესპუბლიკური ფილმოთეკის დირექტორი
რესპუბლიკური მუზეუმების (საქართველოს კომკავშირის ისტო-
რიის, სახალხო განათლების, საბავშვო სათამაშოების) დირექტორები
ბავშვთა სურათების გალერეის დირექტორი
ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორი
ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორი
ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დი-
რექტორი
სასკოლო საბიბლიოთეკო კოლექტორის დირექტორი
პიონერმუშაკთა რესპუბლიკური სკოლის დირექტორი

საპროექტო კანტორის დირექტორი
 სარემონტო-სამშენებლო სამმართველოს უფროსი
 საბავშვო აღმზრდელი-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის „მზიური“
 დირექტორი
 საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სტამბის დირექტორი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
 კოლეგიის 1985 წლის 18 აპრილის
 გადაწყვეტილების დანართი 3

ნ ო მ ე ნ კ ლ ა ტ უ რ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს იმ მუშაკთა
 თანმადებობებისა, რომლებიც ინიშნებიან ან თავისუფლდებიან
 საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილის
 (კადრების დარგში) მიერ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან
 არსებულ დაწესებულებებში

- ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის განყოფილების გამგე, სექტორის გამგე, ლაბორატორიის გამგე, მთავარი ბუღალტერი
- მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის კაბინეტის გამგე, მთავარი ბუღალტერი
- მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე, კაბინეტის გამგე, უფროსი ბუღალტერი
- ი. გოგებაშვილის სახელობის რესპუბლიკური ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მთავარი ბიბლიოთეკარი, უფროსი ბუღალტერი
- ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა რესპუბლიკური სასახლის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, ჭადრაკის სპორტული სკოლის დირექტორი, სამხატვრო ხელმძღვანელი, მუსიკალური ხელმძღვანელი, სექტორის გამგე, მთავარი ბუღალტერი
- სასწავლო-თვალსაზრისო ხელსაწყოების საბაზო მაღაზიის გამგე, მთავარი ბუღალტერი, გამოთვლითი ცენტრის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მთავარი ბუღალტერი
- სარემონტო-სამშენებლო სამმართველოს მთავარი ინჟინერი, მთავარი ბუღალტერი, სასკოლო საბიბლიოთეკო კოლექტორის უფროსი ბიბლიოგრაფი, ბიბლიოგრაფი, მთავარი ბუღალტერი

რესპუბლიკური სასკოლო მეთოდური კაბინეტის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მეთოდისტი, მთავარი ბუღალტერი

აღმზრდელითი მუშაობის რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, ლაბორატორიის გამგე, მეთოდისტი, მთავარი რედაქტორი, მთავარი ბუღალტერი

დაწყებითი სამხედრო მომზადების, ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის რესპუბლიკური სასწავლო-მეთოდური ცენტრის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მეთოდისტი, მთავარი ბუღალტერი

სკოლამდელი აღზრდის რესპუბლიკური მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

რესპუბლიკური ფილმოთეკის მეთოდისტი.

რესპუბლიკური მუზეუმების (საქართველოს კომკავშირის ისტორიის, სახალხო განათლების, საბავშვო სათამაშოების) დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, ლაბორატორიის გამგე, სექტორის გამგე, უფროსი ბუღალტერი

ბავშვთა სურათების გალერეის დირექტორის მოადგილე, სამხატვრო ხელმძღვანელი, მთავარი მხატვარი, ფონდების მთავარი მკველი, მეთოდისტი

ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური სადგურის დირექტორის მოადგილე, ლაბორატორიის გამგე, მეთოდისტი, მასობრივი მუშაობის კაბინეტის გამგე

ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მეთოდისტი

ბავშვთა ცენტრალური საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორის მოადგილე, განყოფილების უფროსი, ლაბორატორიის გამგე, მეთოდისტი

პიონერმუშაკთა რესპუბლიკური სკოლის დირექტორის მოადგილე, კაბინეტის გამგე, მეთოდისტი, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

რესპუბლიკური დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, მეთოდისტი, პუნქტის გამგე, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

ვ. კომაროვის სახელობის თბილისის ფიზიკა-მათემატიკური საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, მასწავლებელი, აღმზრდელი, უფროსი ბუღალტერი

თბილისის მუსიკალური საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, უფროსი აღმზრდელი, მთავარი დირიჟორი, დირიჟორი, აღმზრდელი, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

სპორტული პროფილის რესპუბლიკური სკოლა-ინტერნატის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, ბავშვის გამგე, უფროსი მწვრთნელი, მეთოდისტი, აღმზრდელი, მწვრთნელი, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

სამტრედიის გაძლიერებული რეჟიმის სკოლა-ინტერნატის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, უფროსი აღმზრდელი, არასრულწლოვანთა საქმეების ინსპექტორი, აღმზრდელი, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

სპეციალური სკოლა-ინტერნატების (თბილისის ყრუ ბავშვთა, უსინათლო, სმენადაქვეითებულ, მხედველობადაქვეითებულ, ქ. რუსთავის სკოლიონით დაავადებულ ბავშვთა, საგურამოს, გურჯაანის პოლიომიელიტის ნარჩენებით დაავადებულ ბავშვთა) დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, უფროსი აღმზრდელი, აღმზრდელი, მასწავლებელი, უფროსი ბუღალტერი

რესპუბლიკური ბაგა-ბაღების (სმენადაქვეითებულ და მხედველობადაქვეითებულ ბავშვთა) გამგე, მეთოდისტი, აღმზრდელი, უფროსი ბუღალტერი

ბათუმის მეზღვაურთა და მეთევზეთა რესპუბლიკური დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, მეთოდისტი, პუნქტის გამგე (განთავისუფლებული), უფროსი ბუღალტერი

რესპუბლიკური სპორტული სკოლების (ცხენოსნობის, ზამთრის სახეობათა, მძლეოსნობის სპეციალიზებული, მთამსვლელობის, მხატვრული ტანვარჯიშის, აკრობატიკისა და მაგიდის ჩოგბურთის, კრივის) დირექტორი, დირექტორის მოადგილე, მთავარი მწვრთნელი, უფროსი მწვრთნელი, უფროსი მეთოდისტი, მეთოდისტი, მწვრთნელი

საბავშვო აღმზრდელობით-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის „მზიურის“ დირექტორის მოადგილე, განყოფილების გამგე, მეთოდისტი, უფროსი ბუღალტერი, ლოგოპედი

სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოები

განათლების განყოფილების მთავარი ბუღალტერი
საშუალო სკოლის დირექტორი

სადამოს, დაუსწრებელი და დასწრებულ-დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი

საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი
საბავშვო სახლის დირექტორი

სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი
ბაგა-ბაღის გამგე

პიონერთა სახლის დირექტორი

ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის დირექტორი
საექსპურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი
ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის დირექტორი
ყველა ტიპის სკოლის, სკოლა-ინტერნატისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი

აფხაზეთის ასსრ

საშუალო სკოლის დირექტორი
სალამოს სკოლის დირექტორი
სალამოს, დაუსწრებელი და დასწრებულ-დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი
საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი
საბავშვო სახლის დირექტორი
ბაგა-ბაღის გამგე
ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის დირექტორი
პიონერთა სახლის დირექტორი
საექსპურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი
სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი
სპორტული სკოლის დირექტორი
საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის ფილიალის გამგე, უფროსი მეცნიერი თანამშრომელი, უმცროსი მეცნიერი თანამშრომელი
ყველა ტიპის სკოლის, სკოლა-ინტერნატისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი
განათლების განყოფილების მთავარი ბუღალტერი

აჭარის ასსრ

საშუალო სკოლის დირექტორი
სალამოს, დაუსწრებელი და დასწრებულ-დაუსწრებელი საშუალო სკოლის დირექტორი
საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი
საბავშვო სახლის დირექტორი
ბაგა-ბაღის გამგე
პიონერთა სახლის დირექტორი
ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის დირექტორი
ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის დირექტორი
საექსპურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი
სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი
სპორტული სკოლის დირექტორი

ბავშვთა კულტურისა და დასასვენებელი პარკის დირექტორი
ყველა ტიპის სკოლისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი

განათლების განყოფილებათა ბუღალტრები
ყველა ტიპის სკოლის, სკოლა-ინტერნატისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი

საშუალო სკოლის დირექტორი
სალამოს, დაუსწრებელი და დასწრებულ-დაუსწრებელი სკოლის დირექტორი

საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი
საბავშვო სახლის დირექტორი
ბაგა-ბაღის გამგე

პიონერთა სახლის დირექტორი
ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის დირექტორი
საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი

სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი
სპორტული სკოლის დირექტორი
ყველა ტიპის სკოლისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი

განათლების განყოფილებათა მთავარი ბუღალტრები
ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის დირექტორი
ყველა ტიპის სკოლის, სკოლა-ინტერნატისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი

ქ. თბილისი

განათლების სამმართველოს მთავარი ბუღალტერი
განათლების განყოფილებათა მთავარი ბუღალტრები
საშუალო სკოლის დირექტორი

სალამოს საშუალო სკოლის დირექტორი
საშუალო სკოლა-ინტერნატის დირექტორი
საბავშვო სახლის დირექტორი

ბაგა-ბაღის გამგე
პიონერთა სახლის დირექტორი
ნორჩ ტექნიკოსთა სადგურის დირექტორი

საექსკურსიო-ტურისტული სადგურის დირექტორი
სასკოლათაშორისო სასწავლო-საწარმოო კომბინატის დირექტორი
სპორტული სკოლის დირექტორი

ყველა ტიპის სკოლის, სკოლა-ინტერნატისა და სკოლამდელი დაწესებულების ლოგოპედი
ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის დირექტორი

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1985 წლის 18 აპრილის გადაწყვეტილება**

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის
ნომენკლატურული კადრების რეზერვის დებულების შესახებ**

1. დამტკიცდეს დებულება „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურული კადრების რეზერვის შესახებ“ (თან ერთვის).

2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებმა, აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ ავტონომიური რესპუბლიკების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

2. 1. უზრუნველყონ სათანადო ორგანიზაციული მუშაობა კადრების ქმედითი რეზერვის შესაქმნელად თავიანთი ნომენკლატურის მიხედვით. ღრმად, ყოველმხრივ შეისწავლონ რეზერვები, დასაწინაურებლად ჩარიცხული მუშაკები და სისტემატურად იზრუნონ მათი შემდგომი ზრდისათვის;

2. 2. გააანალიზონ რეზერვიდან დაწინაურებული კადრების მუშაობა; ყოველწლიურად პირველი ივნისისათვის, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მოახსენონ ამ გადაწყვეტილების შესრულების შესახებ;

2. 3. რეზერვის შემადგენლობიდან ხელმძღვანელ თანამდებობებზე დანიშნონ პირები, რომელთაც გააჩნიათ სათანადო მომზადება, აქვთ უმაღლესი განათლება და პედაგოგიური მუშაობის გამოცდილება.

3. აღნიშნულ გადაწყვეტილებაზე კონტროლი დაევალოს კადრების სამმართველოს (ამხ. ა. ვაჩნაძე).

4. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1978 წლის 24 ოქტომბრის № 700 ბრძანება „საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურული კადრების რეზერვის დებულების შესახებ“.

**კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ო. ქინძლაძე**

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ნომენკლატურული კადრების რეზერვის შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურული კადრების რეზერვის შექმნის მიზანს წარმოადგენს გეგმაზომიერი მუშაობის ორგანიზაცია კვალიფიციური, გამოცდილი მუშაკების მომზადებისათვის, შემდგომში მათ ხელმძღვანელ სამუშაოზე დასაწინაურებლად.

კადრების რეზერვი — კონკრეტულ უბნებზე მომუშავე ადამიანებია, რომელთა პირადი თვისებები და გამოცდილება საშუალებას გვაძლევს მივიჩნიოთ ისინი განსაზღვრულ თანამდებობათა დასაკავებლად შესაძლო კანდიდატურებად.

საიმედო რეზერვის ფორმირება ითვალისწინებს კადრების შესწავლას, შერჩევას, მომზადებას და გადამზადებას ხელმძღვანელი საქმიანობისათვის, მათთან მუშაობის სხვადასხვა ფორმას.

კანდიდატურის შერჩევა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნომენკლატურული კადრების რეზერვში ჩასარიცხად, მათი მომზადება და აღზრდა წარმოადგენს სახალხო განათლების ორგანოების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ამოცანას კადრებთან მუშაობის საქმეში. ნომენკლატურული მუშაკების რეზერვი ყოველწლიურად ახლდება და ზუსტდება.

კანდიდატურების შერჩევა რეზერვისათვის

1. რეზერვი იქმნება საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებებისა და მათდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაცია-დაწესებულებების, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებების, მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების, რაიონული (საქალაქო) მეთოდური კაბინეტების, სკოლების, სკოლამდელი, სკოლისგარეშე და სახალხო განათლების სხვა დაწესებულებებისა და სასწავლებლების ხელმძღვანელი მუშაკების შემადგენლობის გასაძლიერებლად და ვაკანსიებზე განსაწესებლად.

2. რეზერვი იქმნება:

2. 1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების სამმართველოსთან:

— სამმართველოებისა და განყოფილებების ხელმძღვანელების, მთავარი იურისკონსულტისა და ბუღალტრის, სამინისტროს აპარატის სხვა პასუხისმგებელი მუშაკების, განათლების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული ყველა რესპუბლიკური დაწესებულების ხელმძღვანელის, მას-

წავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის დირექტორის რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეების ვაკანსიაზე განსაწესებლად;

2. 2. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სამმართველოებთან და განყოფილებებთან — სამმართველოს უფროსების მოადგილეების, ინსპექტორების, ინსპექტორ-მეთოდისტებისა და დაქვემდებარებული რესპუბლიკური დაწესებულების ხელმძღვანელის ვაკანსიაზე განსაწესებლად;

2. 3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტთან — მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტების დირექტორების, მათი მოადგილეების, განყოფილებებისა და კაბინეტების გამგეების ვაკანსიაზე განსაწესებლად;

2. 4. აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებთან, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებთან, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოსთან: სასკოლო ინსპექტორების, მეთოდ-კაბინეტების გამგეების, მეთოდისტების, საშუალო, რვაწლიანი და დაწყებითი სკოლების, სკოლა-ინტერნატების, საბავშვო სახლების დირექტორების, მათი მოადგილეების სასწავლო-აღმზრდელით დარგში, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე აღმზრდელითი მუშაობის ორგანიზატორების, ყველა ტიპის სკოლისგარეშე დაწესებულებათა დირექტორების, სკოლამდელი საბავშვო დაწესებულებების გამგეების ვაკანსიაზე განსაწესებლად.

3. რეზერვის რიცხოზრივი შემადგენლობა განისაზღვრება რესპუბლიკისა და ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებისა და სახალხო განათლების საოლქო, საქალაქო და რაიონული განყოფილებების მოთხოვნილებათა შესაბამისად იმ ვარაუდით, რომ ერთ თანამდებობაზე წარმოდგენილი იყოს არანაკლებ ორი კანდიდატურისა.

4. შესაბამისი რაიონების (ქალაქების) პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებთან შეთანხმებით რეზერვისათვის შეირჩევიან სახალხო განათლების კვალიფიციური, იდეურ-პოლიტიკური, მეცნიერულ-მეთოდური და პროფესიული მომზადების მაღალი დონისა და კარგი ორგანიზატორული ნიჭის მქონე მუშაკები, რომლებიც წარმოადგენენ კომუნისტური ზნეობის მაგალითს და საზოგადოებაში დიდი ავტორიტეტით სარგებლობენ.

5. რეზერვის შემადგენლობას ამტკიცებენ შესაბამისად საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქისა და რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სახალხო განათლების განყოფილებები, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველო.

6. მონაცემები სარეზერვო მუშაკთა შესახებ ინახება სახალხო მართვის ნათლების იმ რგოლში, რომელთანაც რეზერვი იქმნება.

რეზერვის გამოვლენა და შემოწმება

1. რეზერვად ჩარიცხვის კანდიდატთა გამოვლენა სხვადასხვა ფორმებითა და მეთოდებით სორცეიდდება ამა თუ იმ უბანზე კადრების მუშაობის ანალიზით, დავალებათა შესრულების ხარისხით, შრომითი, პარტიული, პროფკავშირული კოლექტივების, კომკავშირული ორგანიზაციებისა და სხვათა აზრის შესწავლით. რეზერვად ჩასარიცხ კანდიდატურათა შესახებ დაწვრილებითი ცნობების მიღების მიზნით სორცეიდდება იმ დაწესებულების საქმიანობის შესწავლა, სადაც მუშაობს რეზერვის კანდიდატი, მისი მუშაობის სტილისა და მეთოდების, პირველადი პარტორგანიზაციის, კოლექტივის, ამხანაგების შეხედულების გაცნობა.

2. მუშაკის პერსპექტიულობის დადგენის შემდეგ ხდება მისი ყოველმხრივი შესწავლა (ავტობიოგრაფიული მონაცემები, ოჯახის წევრთა, სტაჟის შეწყვეტის მიზეზები, ხასიათის უარყოფითი და დადებითი თვისებები და სხვ.), ადგილობრივ პარტიულ და საბჭოთა ორგანოებთან შეთანხმება, გადაწყვეტილების მიღება კანდიდატის რეზერვში ჩარიცხვის შესახებ, მისი კომპეტენტურობის გათვალისწინებით.

3. შერჩეული კანდიდატურა განიხილება კოლეგიაზე, განათლების განყოფილების საბჭოზე და სხვ. და გასაცნობად წარედგინება პარტიის რაიკომსა და სახალხო დეპუტატების აღმასკომს.

4. კანდიდატთა რეზერვად ჩარიცხვის საკითხის განხილვისა და გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ განათლების ორგანოები დადგენილი ფორმის მიხედვით ადგენენ სიებს (ფორმა № 1), რომელსაც ვიზას აძლევს დაწესებულების ხელმძღვანელი.

5. რეზერვში ჩარიცხულ ყოველ კანდიდატზე დგება „რეზერვის ბარათი“ (ფორმა № 2).

6. რეზერვში ჩარიცხვის შემდეგ აუცილებელია კანდიდატის შემოწმება მუშაობის პროცესში: როგორ წყვეტს სხვადასხვა საკითხს, როგორ ასრულებს დავალებებს, ამზადებს კონფერენციებს, თათბირებს, გამოსვლებს და სხვა.

ინდივიდუალური მუშაობის ორგანიზაცია

1. მუშაობა რეზერვთან ყველა კატეგორიის ხელმძღვანელი კადრების მომზადებისა და აღზრდის აუცილებელი პირობაა.

ხელმძღვანელი კადრების მომზადება სორცეიდდება:

ა) დასაწინაურებლად წარმოდგენილი კანდიდატის იდეურ-პოლიტიკური, სამეცნიერო-მეთოდური და პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლებით;

ბ) იმ თანამდებობისათვის საჭირო პრაქტიკული უნარ-ჩვევების დანერგვით, რომლისთვისაც ჩარიცხულია რეზერვში.

2. მთელ ამ მუშაოს ხელმძღვანელობას ახორციელებენ სახალხო განათლების ორგანოები.

3. ხელმძღვანელი კადრების რეზერვის სწავლება წარმოებს მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტში, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მიერ დამტკიცებული გეგმებითა და პროგრამებით. რეზერვში ჩარიცხულ პირთა დახასიათებები ინახება ადგილებზე, მათ პირად საქმეებში.

4. ხელმძღვანელი კადრების რეზერვის კვალიფიკაციის ამაღლებისათვის მუშაობა (მათი ატესტაციის, სტაჟირების, ინდივიდუალური გასაუბრებების, ანგარიშების მოსმენა და სხვა) ისე უნდა წარიმართოს, რომ დასაწინაურებლად წარმოდგენილმა კანდიდატმა სისტემატურად აიმაღლოს იდეურ-პოლიტიკური დონე, სრულყოს პროფესიული და სამეცნიერო-მეთოდური ოსტატობა, გამოიმუშაოს ხელმძღვანელისათვის საჭირო თვისებები.

5. სახალხო განათლების ორგანოების მუშაკები სისტემატურად ხვდებიან რეზერვში ჩარიცხულებს, ეცნობიან მათ პრაქტიკულ საქმიანობას, ასწავლიან დოკუმენტებზე მუშაობას, ინტერესდებიან ხელმძღვანელების აზრით მათი ორგანიზატორული ნიჭის შესახებ.

6. რეზერვთან მუშაობის გეგმა მოწმდება და მტკიცდება სახალხო განათლების ორგანოების ხელმძღვანელის მიერ. წელიწადში ერთხელ ან ორჯერ კოლეგიის, სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე და სხვა ხდება ინფორმაციის მოსმენა რეზერვთან მუშაობის გეგმის შესრულების შესახებ.

რეზერვთან მუშაობის ძირითადი ფორმები

რეზერვთან მუშაობის ძირითად ფორმებად ითვლება:

1. სემინარ-პრაქტიკუმები, სემინარ-თათბირები, კონსულტაციები და სხვა.

2. სკოლის პედაგოგიური საბჭოსა და განათლების საბჭოს მუშაობაში მონაწილეობის მიღება.

3. სახალხო განათლების დაწესებულებათა შემოწმება, კონტროლი დავალებათა შესრულებაზე.

4. ზემდგომი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების სადირექტივო დოკუმენტების, საინსტრუქციო-მეთოდოლოგიური მასალების გაცნობა.

5. საინსტრუქციო-მეთოდოლოგიური მასალების, ბრძანებების, ანგარიშების, ინფორმაციების, ცნობების, მოხსენებების შედგენა და ანალიზი;

6. პასუხისმგებელი მუშაკების პრაქტიკული გამოცდილების შესწავლად სახალხო განათლების მოწინავე დაწესებულებებში მივლინება.

7. მშრომელთა განცხადებებისა და საჩივრების შესწავლა.

8. მონაწილეობის მიღება პრობლემური და მიმოხილვითი ლექცია-სემინარების მომზადებაში, პედაგოგიური და მართვის ამოცანების გადაწყვეტაში.

რეზერვის აღრიცხვა

რეზერვად ჩარიცხულები აღრიცხვას ექვემდებარებიან.

1. „რეზერვის ბარათში“ სისტემატურად აღინიშნება კანდიდატის მიერ დავალებათა შესრულება, კვალიფიკაციის ასამაღლებელი კურსების, სტაჟირებისა და სწავლების გავლა, ახალ თანამდებობაზე დაწინაურება, ან რეზერვიდან ამორიცხვა მიზეზების ჩვენებით.

2. სახალხო განათლების ორგანოები თვალყურს ადევნებენ რეზერვში ჩარიცხული კადრების დაწინაურებას, შეაქვთ წინადადებები ახალი კანდიდატურების შესახებ, ყოველწლიურად აზუსტებენ შემადგენლობას მთლიანად, დროულად აცნობებენ სათანადო ორგანოებს მომხდარი ცვლილებების შესახებ.

3. ყოველი სასწავლო წლის ბოლოს აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების განათლების სამინისტროები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებები, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველო, რესპუბლიკური დაქვემდებარების დაწესებულებები საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში წარადგენენ ანგარიშს ხელმძღვანელი პედაგოგიური კადრების რეზერვთან მუშაობის თაობაზე.

კადრების სამმართველო

რეზერვი

ნომენკლატურულ თანამდებობაზე

თანამდებობა	გვარი, სახელი, მამის სახელი	დაბადების წელი	სქესი	ეროვნება	სპეციალობა	სამუშაო ადგილი, თანამდებობა	სამხედრო სამსახურთან დაშორებული	შენიშვნა
I		3	4	5	6	7	8	9

ზ ა რ ა თ ი

(ქალაქი, რაიონი, ორგანიზაცია, დაწესებულება)

მოკლე ცნობები შრომითი საქმიანობის შესახებ

გვარი, სახელი, მამის სახელი -----

დაბადების წელი და ადგილი -----

ეროვნება -----

სკკპ წევრი -----

მუშაობის ადგილი -----

ოჯახური მდგომარეობა -----

სამხედრო სამსახურთან დამოკიდებულება -----

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის
სამეურნეო ორგანიზაციების 1984 წლის საფინანსო-სამეურ-
ნეო საქმიანობის შედეგების შესახებ

კოლეგია აღნიშნავს, რომ სისტემის სამეურნეო ორგანიზაციებმა ძირითადი საწარმო-საფინანსო მაჩვენებლები დამაკმაყოფილებლად შეასრულეს. მომმარაგებელი ორგანიზაციების მიერ საქონლის რეალიზაციის გეგმა შესრულებულ იქნა 126,7%-ით, გეგმით გათვალისწინებული 13500 ათასი მანეთის ნაცვლად ფაქტიურად შესრულდა 17106 ათასი მანეთი. მათ შორის მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. კ. ძლიერიშვილი) შეასრულა 132%-ით ანუ, გეგმით (ტრანზიტის ჩათვლით) გათვალისწინებული 8000 ათასი მანეთის ნაცვლად 10.622 ათასი მანეთი, საბაზო მალაზიამ (ამხ. თ. სუბატაშვილი) — 117%-ით, გეგმით გათვალისწინებული 4700 ათასი მანეთის ნაცვლად 5500 ათასი მანეთი, ბიბლკოლექტორმა (ამხ. ვ. რამიშვილი)—122,8%-ით, გეგმით გათვალისწინებული 800,0 ათასი მანეთის ნაცვლად 983 ათასი მანეთი.

მიმოქცევის ხარჯებში მომმარაგებელი ორგანიზაციების მიერ დაშვებულია გადახარჯვა თანხით 150,8 ათასი მანეთი, რაც მომარაგების მთავარ სამმართველოზე მოდის. მოგება გეგმით უნდა ყოფილიყო 284,0 ათასი მანეთი, ფაქტიურად მიღებულია 222,1 ათასი მანეთი.

მოგების გეგმის შეუსრულებლობა გამოიწვია 1983 წელს საქონლის რეალიზაციისა და დარიცხვისა და სავაჭრო დათმობის თაობაზე დადგენილი წესების დარღვევის შედეგად მიღებული ზედმეტი შემოსავლებიდან ფასების სახელმწიფო კომიტეტის მიერ 1984 წელს 132,5 ათასი მანეთის ამოღებამ ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საანგარიშო წლის ბოლოსათვის მომმარაგებელი ორგანიზაციები განიცდიან ფინანსურ სიძნელეებს.

საკუთარი საბრუნავი სახსრების დანაკლისი (გარღვევა) განისაზღვრა 51,6 ათასი მანეთით. ბიუჯეტთან ანგარიშსწორების მდგომარეობის კორექტივების მხედველობაში მიღებით რჩება 36,7 ათასი მანეთის გარღვევა. მათ შორის მომარაგების მთავარ სამმართველოზე მოდის 22,9 ათასი მანეთი, თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღების საბაზო მალაზიაზე 17,1 ათასი მანეთი და სასკოლო საბიბლიოთეკო კოლექტორს აქვს 3,3 ათასი მანეთის ზედმეტობა.

ნორმირებული, ზანკის მიერ დაუკრედიტებელი საბრუნავი სახსრების ზენორმატიული ნაშთებია 1248 ათასი მანეთი, მათ შორის მომარაგების მთავარ სამმართველოზე 805 ათასი მანეთი, საბაზო მალაზიაზე 334 ათასი მანეთი, სასკოლო ბიბლკოლექტორზე 109 ათასი მანეთი.

დებიტორული დავალიანება საანგარიშო პერიოდში შემცირებულია 452,4 ათასი მანეთით და 1985 წლის 1 იანვრისათვის 172,5 ათას მანეთს შეადგენს. კრედიტორული დავალიანება დარჩა გასული წლის დონეზე 1258 ათასი მანეთი. მათ შორის მომარაგების მთავარ სამმართველოზე მოდის 797 ათასი მანეთი (შემცირებულია 190 ათასი მანეთით) საბაზო მალაზიაზე — 439 ათასი მანეთი (გაზრდილია 259 ათასი მანეთით) და სასკოლო ბიბლკოლექტორზე—22 ათასი მანეთი (შემცირებულია 63 ათასი მანეთით).

მიუხედავად დებიტორული დავალიანების მკვეთრი შემცირებისა, ცალკეულ დაწესებულებებზე დავალიანება დარჩენილია დიდი თანხებით. ასე მაგალითად, მომარაგების მთავარი სამმართველოს ხაზით ფოთის საქალაქო საბჭოზე ირიცხება 8,9 ათასი მანეთი, ქ. ზუგდიდის განათლების განყოფილებაზე 12,8 ათასი მანეთი, საგარეჯოს რაიგანათლების განყოფილებაზე 26 ათასი მანეთი.

ფოთის საქალაქო საბჭოზე 8,9 ათასი მანეთის დავალიანების პარალელურად, მომარაგების მთავარ სამმართველოზე ირიცხება ფოთის განათლების განყოფილების დავალიანება 9,8 ათასი მანეთის ოდენობით.

თვალსაჩინოების საბაზო მალაზიას დიდი თანხებით დებიტორული დავალიანება ერიცხება სიღნაღის რაიონის განათლების განყოფილებაზე 19,2 ათასი მანეთით, საგარეჯოს რაიონის განათლების განყოფილებაზე 16,4 ათასი მანეთით, ადიგენის რაიონის განათლების განყოფილებაზე 13 ათასი მანეთითა და ა. შ.

აღსანიშნავია, რომ დავალიანებათა დიდი ნაწილი ურთიერთანგარიშსწორების აქტებით არაა დადასტურებული. რაც ბუღალტერიის არა-დამაკმაყოფილებელ მუშაობაზე მიუთითებს. ანგარიშსწორების ანგარიშების ნაწილობრივი ინვენტარიზაცია, რომელიც სამეურნეო ორგანიზაციებმა ჩაატარეს, სრულად ვერ პასუხობს ინსტრუქციის მოთხოვნებს: შედარების აქტები არაა შედგენილი სპეციალურ ბლანკებზე, გაურკვეველია ხელისმომწერის თანამდებობა, გვარი. აქტი არ არის დამოწმებული ბეჭდით. თვალსაჩინოების საბაზო მალაზიის შედარების აქტები შედგენილია არა კონკრეტული თარიღის (წლის, კვარტალის ან თვის საწყისი დღე) მდგომარეობით, არამედ ნებისმიერი თვისა და დღის მდგომარეობით, რაც რეალურსურათს არ იძლევა და კონტროლს არ ექვემდებარება.

ანგარიშსწორების მოწესრიგებას ისიც ართულებს, რომ სკოლების მომარაგებისათვის გამოყოფილი თანხები არაა ცენტრალიზებული რაიონის განათლების განყოფილებათა ცენტრალიზებულ ბუღალტერიებში და ყველა სკოლა უშუალოდ ან სასოფლო საბჭოს მეშვეობით ანდენს სასკოლო ნივთების შეძენასა და ანგარიშსწორებას. საჭირო იქნება, საგემგმოსაფინანსო და საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების სამმართვე-

ლოებმა სათანადო მუშაობა ჩაატარონ ამ საკითხის მოსაწესრიგებლად. სპეცსარემონტო-სამშენებლო სამმართველომ გეგმით გათვალისწინებული 1300 ათასი მანეთის საიჯარო სამუშაოების ნაცვლად 1528 ათასი მანეთის სამუშაო შეასრულა, მათ შორის საკუთარი ძალებით — 1478 ათასი მანეთის.

შესრულებული სამუშაოების თვითღირებულება გეგმით დამტკიცებული იყო 1406 ათასი მანეთი, ფაქტიურად თვითღირებულებამ შეადგინა 1394,5 ათასი მანეთი. მიღებულია მოგება 81,5 ათასი მანეთი, გეგმით გათვალისწინებული 64 ათასი მანეთის ნაცვლად. საკუთარი საბრუნავი სახსრები 1985 წლის 1 იანვრისათვის ნორმატივის (107 ათასი მანეთის) ფარგლებში იმყოფებოდა, ხოლო ნორმირებული საბრუნავი სახსრები ნორმატივს (146 ათასი მანეთი) 99 ათასი მანეთით აღემატება.

ფინანსურ სიძნელებს განიცდის სარემონტო-სამშენებლო სამმართველო, რაც იმაში გამოიხატება, რომ მას საანგარიშო წლის ბოლოსათვის დაუფარავი დარჩა ბანკის სესხების დავალიანება 372 ათასი მანეთი. აქედან ვადა გადაცილებულია 180 ათას მანეთზე, საკრედიტო დავალიანებამ 167 ათასი მანეთი შეადგინა.

სამმართველოს ამოუღებელი დარჩა დამკვეთებზე რიცხული შესრულებული და ჩაბარებული საიჯარო სამუშაოების ღირებულება 399 ათასი მანეთის და დებიტორული დავალიანება 60 ათასი მანეთის ოდენობით. მასვე ერიცხება სრულ აღდგენაზე დარიცხული და მშენბანკში შეუტანელი საამორტიზაციო ანარიცხის ნაშთი 8,5 ათასი მანეთი.

საპროექტო კანტორამ საპროექტო-საძიებო სამუშაოების გეგმა 420 ათასი მანეთი საანგარიშო წელს 100%-ით შეასრულა. სამუშაოების თვითღირებულება შემცირებულია 2,1 ათასი მანეთით. მოგების გეგმა 50 ათასი მანეთი, ფაქტიურად მიღებულია 52,2 ათასი მანეთი, საპროექტო კანტორას სიკარბე აქვს საკუთარ საბრუნავ სახსრებში.

შესრულებული და ჩაბარებული სამუშაოების დავალიანება დამკვეთებზე შეადგენს 46,7 ათას მანეთს. აქედან 2 ათასი მანეთი ხანდაზმულია და უიმედო, რაც სათანადოდ უნდა გაფორმდეს და ჩამოიწიროს თავის დროზე ზომების მიუღებლობისათვის დამნაშავე პირზე სასჯელის დადებით ან უამისოდ. დანარჩენი თანხის (33,7 ათასი მანეთი) აუნაზღაურებლობის მიზეზია ის გარემოება, რომ სამუშაოები შესრულდა დეკემბერში და ანაზღაურება არ მოესწრო.

სტამბის მიერ პროდუქციის გამოშვების წლიური გეგმა შესრულებულია 105,3%-ით გეგმით გათვალისწინებული იყო 150 ათასი მანეთი, ფაქტობრივად გამოშვებულია 150 ათასი მანეთის პროდუქცია. მიღებულია მოგება 31,9 ათასი მანეთი, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებული 26 ათასი მანეთისა. სტამბა საკუთარი საბრუნავი საშუალებებით უზრუნ-

ველყოფილია და აქვს სიჭარბე 4 ათასი მანეთი, ნორმირებული საბრუნავი სახსრები ნორმატივზე 10 ათასი მანეთით ნაკლები აქვს. დებიტორული დავალიანება საანგარიშო წელს შემცირდა 19 ათასი მანეთით და წლის ბოლოსათვის 2,0 ათასი მანეთი შეადგინა.

კრედიტორული დავალიანება 13755 მანეთი რეალური, ირიცხებოდა მომარაგების მთავარ სამმართველოზე და „კავშირვაჭრობმოწყობილობაზე“ („სოიუზტორგობორუდოვანი“). მიმდინარე წლის I კვარტალში ეს დავალიანება დაფარულია.

სამინისტროს სამეურნეო ორგანიზაციების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესების, დაშვებული ნაკლოვანებების გამოსწორების, საბრუნავი სახსრების ბრუნვადობის დაჩქარებისათვის კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. კ. ძლიერიშვილი):

1. 1. მიიღოს ზომები არამწარმოებლური ხარჯების (ჯარიმები, საურავი, ბანკის პროცენტები) მაქსიმალურად შემცირებისათვის;

1. 2. სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობების მარაგის ნორმატივებამდე დაყვანისათვის როგორც თვით მომარაგების სამმართველოს საწყობებში, ისე თვალსაჩინოების საბაზო მაღაზიაში და სასკოლო საბიბლიოთეკო კოლექტორში:

1. 3. მიმდინარე წლის 6 თვეში ამოიღოს მყიდველებზე რიცხული დებიტორული დავალიანება, გააძლიეროს ბუღალტერიის მუშაკთა, პასუხისმგებლობა ანგარიშსწორებათა ანგარიშების სრული ინვენტარიზაციის წარმოებაზე.

2. თვალსაჩინოების საბაზო მაღაზიის დირექტორმა (ამხ. თ. სუპატაშვილი):

ანგარიშსწორების ანგარიშების ინვენტარიზაციის მოუწესრიგებლობასა და დებულების დაუცველობაში კონკრეტულად დამნაშავე პირს და მთავარ ბუღალტერს დაადოს დისციპლინური სასჯელი, გააფრთხილოს რომ თუ მიმდინარე წლის 1 ივლისამდე არ გამოასწორებენ მდგომარეობას, მათ მიმართ მიღებული იქნება მკაცრი ზომები.

3. განათლების სამინისტროს საგვემო-საფინანსო და საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშების სამმართველოებმა შეისწავლონ და ფინანსთა სამინისტროს წინაშე დააყენონ საკითხი ადგილობრივ ბიუჯეტზე მყოფი სასკოლო დაწესებულებებისთვის შეძენაზე (საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მე-5 და 12 მუხლები) გამოყოფილი თანხების რაიონების (საქალაქო) განყოფილებების ცენტრალიზებული ბუღალტერიების გამგებლობაში გადაცემისათვის.

4. საგვემო-საფინანსო და საბუღალტრო-აღრიცხვისა და ანგარიშების სამმართველოებმა მოახდინონ საბრუნავი სახსრების გადანაწილება დადგენილი წესის მიხედვით.

5. სამინისტროს სამეურნეო ორგანიზაციების 1984 წლის ანგარიშები დამტკიცდეს.

6. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის 15 თებერვლის № 88 დადგენილებით სტენოგრაფიისა და მანქანაზე წერის რესპუბლიკური სკოლა ა. წ. 1 აპრილიდან გადავიდა საქართველოს სსრ პროფესიულ-ტექნიკური განათლების სახელმწიფო კომიტეტის დაქვემდებარებაში.

**კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი ო. ჭინქლაძე**

Р Е Ш Е Н И Е

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГССР, БЮРО ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ, ПРЕЗИДИУМА ЦК ДОСААФ ГССР И КОЛЛЕГИИ ГРУЗИНСКОГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО СОВЕТА ПО ТУРИЗМУ И ЭКСКУРСИЯМ

О проведении X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно—массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне

18 апреля 1985 года

В ознаменование 40-летия Победы советского народа в Великой Отечественной войне, а также в целях воспитания подрастающего поколения на славных боевых традициях Советского народа коллегия Министерства просвещения ГССР, Бюро ЦК ЛКСМ Грузии, Президиум ЦК ДОСААФ ГССР и коллегия Грузинского Республиканского Совета по туризму и экскурсиям р е ш а ю т:

1. В период с 15 по 25 июня с. г. в районе Западного Кавказа (хутор Санчаро) провести X республиканские туристские соревнования и смотр оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященные 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне.

2. Утвердить:

— Организационный комитет по проведению туристских соревнований и смотра оборонно—массовой работы (прилагается);

— Положение о X республиканских туристских соревнованиях и смотре оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне (прилагается);

— смету расходов на проведение мероприятия в сумме 15840 рублей (пятнадцать тысяч семьсот сорок рублей).

3. Поручить Организационному комитету:

— разработать и утвердить план работы по подготовке и проведению мероприятия;

— утвердить состав Главной судейской коллегии;

— постоянно контролировать ход подготовки и проведения X республиканских туристских соревнований и смотра оборон-

но-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР.

4. Принять к сведению, что из общей сметы расходов в 15840 рублей Министерство просвещения ГССР несет расходы в сумме 9840 рублей (девять тысяч восемьсот сорок рублей), ЦК ДОСААФ ГССР — в сумме 3000 рублей (три тысячи рублей), Грузинской Республиканский Совет по туризму и экскурсиям — в сумме 3000 рублей (три тысячи рублей).

5. Считать целесообразным все средства, необходимые для подготовки и проведения X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР сосредоточить в ЦДЭТС Министерства просвещения ГССР.

6. Обеспечение безопасности при проведении мероприятий по программе X республиканских туристских соревнований и смотра обороно-массовой работы возложить на Контрольно-спасательную службу Грузинского Республиканского Совета по туризму и экскурсиям.

7. Поручить ЦДЭТС Министерства просвещения ГССР, БММТ «Спутник» ЦК ЛКСМ, Грузии, ЦК ДОСААФ ГССР и Отделу учреждений, маршрутов и самостоятельного туризма ГРС по туризму и экскурсиям принять действенные меры по качественной подготовке и проведению X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне.

Заместитель Министра
просвещения ГССР
М. ДАРЧИЯ

Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии
М. ХАЧИДЗЕ

Председатель ЦК ДОСААФ
ГССР Г. НАНЕИШВИЛИ

Председатель ГРС по ту-
ризму и экскурсиям
Г. ДЖОХТАБЕРИДЗЕ

«Утверждаю»

Зам. Министра просвещения ГССР Дарчия М. Д.

«Согласовано»

Секрётарь ЦК ЛКСМ Грузии Хачидзе М. И.

Зам. Председателя ЦК ДОСААФ Грузии Чхаидзе Т. Д.

Зам. Председателя ГРС по туризму и экскурсиям Ачба В. К.

П О Л О Ж Е Н И Е

О X республиканских туристских соревнованиях и смотре оборонно—массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне

1. Цели и задачи

I. X республиканские туристские соревнования и смотр оборонно—массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященные 40—летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне проводятся в целях дальнейшего развития массового школьного туризма и военно-прикладных видов спорта, ставя перед собой следующие задачи:

— воспитание пионеров и школьников в духе патриотизма и интернационализма на примерах революционной, боевой и трудовой славы коммунистической партии и советского народа:

Трудовое и нравственное воспитание средствами самодеятельного туризма;

— знакомство с достижениями экономики, культуры и науки в республике;

— привитие чувства любви к природе родного края;

— проверка физической, спортивно-технической и тактической подготовки школьников, посредством сдачи нормативов БГТО и ГТО СССР. По пулевой стрельбе, метанию гранаты и туризму;

дальнейшее совершенствование организационных форм и методов проведения массовых мероприятий с пионерами и школьниками.

II Время и место проведения

2. X республиканским туристским соревнованиям и смотру оборонно—массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР предшествуют общешкольные, городские, районные и зональные соревнования.

I этап — общешкольные соревнования, с 20 по 30 апреля 1985 года на местах.

II этап — городские и районные соревнования, с 3 мая по 10 мая 1985 года, на местах.

III этап — зональные соревнования, с 12 по 25 мая 1985 года в следующих городах и районных центрах: г. г. Тбилиси, Кутаиси, Сухуми, Батуми, Цхинвали, Гардабани, Лагодехи, Цхакая, Гори.

В зональных соревнованиях принимают участие команды-победительницы II этапа (приложение I).

IV этап — финал X республиканских соревнований, с 15 по 25 июня 1985 г., район хутора Санчаро (Сухумский район, Абхазская АССР). Сбор участников команд—финалистов 15 июня до 12.00 часов дня в г. Сухуми на привокзальной площади.

III. Руководство

III этап организуется соответствующими городскими и районными отделами народного образования совместно с заинтересованными организациями.

IV этап — финал X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников организуется и проводится Министерством просвещения ГССР, ЦК ЛКСМ Грузии, ЦК ДОСААФ Грузинской ССР, Грузинским Республиканским Советом по туризму и экскурсиям и ЦДЭТС МП ГССР. Непосредственная организация возлагается на Организационный комитет (приложение 2), а проведение соревнований — на Главную судейскую коллегия (ГСК).

IV. Программа соревнований

I, II, III этапы соревнования проводятся по следующей программе:

1. Туристский поход.
2. Соревнования по туристской технике (полоса препятствий или кросс—поход, туристская эстафета)

3. Соревнования по пулевой стрельбе
4. Смотр туристских навыков
5. Топографическая съемка
6. Конкурсы

IV этап — финал X республиканских туристских соревнований проводится по следующей программе и предусматривает:

1. Встречи туристских групп с ветеранами Великой Отечественной войны, труда, передовиками производства.
2. Торжественные митинги и обелисков и памятников войско́й славы.
3. Трудовой десант
4. Поход к перевалу Санчаро
5. Обмен опытом по организации туристско—краеведческой работы, консультации по туризму и краеведению.

Зачетные виды:

1. Туристский поход

Участвует вся группа. Для старшего возраста—путешествие I категории сложности, для групп младшего возраста—некатегорийной — путешествие на значок «Турист СССР».

2. Туристская техника

Для старшего возраста — полоса препятствий или кросс—поход. Состав команды 10 человек (6 юношей и 4 девушки). Для младшего возраста — туристская эстафета или полоса препятствий. Состав команды 10 человек (16 юношей и 4 девушки).

3. Соревнования по пулевой стрельбе (участвует вся туристская группа):

а) для старшей возрастной группы VIII—IX классы. Стрельба по программе ГТО I ступени. Винтовка ТОЗ—8 или ТОЗ—12. Патроны спортивно-охотничьи. Дистанция 25 метров мишень № 6 «Б» или 50 м мишень № 7. Количество выстрелов: 3 пробных, 5 зачетных. Положение для стрельбы — лежа с руки с применением ремня без упора:

б) для младшей возрастной группы (VII—VIII классов)

стрельба из пневматической винтовки ИЖ—22 или ИЖ—38 с открытым прицелом пульки «ДЦ». Дистанция 5 метров, мишень спортивная «П», Количество выстрелов 3 пробных, 5 зачетных. Положение для стрельбы стоя без упора.

Зачет по наибольшей сумме попаданий.

Соревнования по пулевой стрельбе и военизированному кроссу проводятся организаторами соревнований с совместно с комитетами ДОСААФ на местах проведения I, II этапа, по месту проведения зональных и финальных соревнований. Обеспечение боеприпасами, оружием на всех этапах соревнований осуществляется организациями ДОСААФ.

4. Топографическая съемка.

От каждой возрастной группы участвуют по 3 человека. Зачет по результату лучшей команды.

5. Смотр туристских навыков.

Участвует вся туристская группа.

Незачетные виды

1. Краеведческая викторина — участвуют 3 человека.

2. Военизированный кросс. В военизированный кросс входит бег по пересеченной местности с метанием гранаты после прохождения $1/3$ дистанции и стрельбой из пневматической винтовки после прохождения $2/3$ дистанции. Винтовка и пульки находятся на огневом рубеже. На огневом рубеже необходимо поразить 5 мишеней диаметром 11 см., выполненных из надувных шариком. Дистанция стрельбы 10 метров. За каждую непораженную мишень начисляется 20 штрафных секунд. Победителем будет школьник, имеющий лучшее время.

Длина дистанции:

для старшей возрастной группы (1969-70 г.) юноши — 2000 м., девушки — 1500 м. (Состав команды — 2 юноши, 1 девушка);

для младшей возрастной группы (1970—1971 г.) мальчики — 1000 м. девочки — 60 м. (состав команды — 2 мальчика, 1 девочка).

3. Конкурс поваров

4. Волейбол (в команде не менее 2—х девушек)

5. Конкурс художественной самодеятельности

v. Участники соревнований

К участию в IV этапе — финала X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников допускаются команды—победительницы III этапа зональных соревнований (приложение 3).

Туристская группа состоит из 12 человек (в том числе не менее 4 девушек, возглавляется руководителем и зам. руководителя группы из числа работников данной школы (всего 14 человек).

В соревнованиях принимают участие:

— по старшей возрастной группе — учащиеся 1969—1970 гг. рождения (VI—IX классы);

— по младшей возрастной группе—учащиеся 1970—1971 гг. рождения (VII—VIII классы).

VI Форма одежды, снаряжение и инвентарь

Туристская группа должна иметь единую спортивную форму одежды для участия в культурных мероприятиях и спортивной программе.

Для участия в соревнованиях необходимо иметь личное и общественное туристское снаряжение и инвентарь, позволяющий участникам совершить 3—4 дневный туристский поход и автономное пребывание на природе (список личного и общественного туристского снаряжения и инвентаря прилагается).

VII. Порядок и сроки подачи заявок

Отчеты о проведении III этапа — зональных соревнований, сведения о туристско—краеведческой работе школы за 1984—1985 учебный год, и предварительные заявки (приложение 4) на участие в финале X республиканских соревнований подаются в ЦДЭТС МП ГССР (380064, г. Тбилиси, ул. Калинина 118) до 5 июня 1985 г.

Именная заявка (приложение 5), заверенная направляющей организацией и врачебно—физкультурным диспансером подается в ГСК по прибытию группы, перед выходом в поход, 15 июня 1985 года до 12 часов в ДЭТС МП Абхазской АССР.

Вместе с именной заявкой необходимо представить следующие документы:

-
- паспорта участников (на участников до 16 лет — детельство о рождении и справку с места жительства),
 - справки из школы с фотографией учащегося, заверенные печатью и директором школы,
 - итоговые таблицы успеваемости (копии свидетельств об окончании VIII класса).

Заявки на участие в каждом отдельном виде зачетной программы подаются по установленной форме за день до начала соревнований.

VIII. Финансирование

Организация и проведение III этапа соревнований возлагается на соответствующие отделы народного образования, станции юных туристов, комитеты ДОСААФ, Дворцы и дома пионеров и школьников. Расходы по обеспечению команд—участниц несут отправители команд (на основании пунктов 5 и 18 смет расходов).

Расходы, связанные с организацией и проведением IV этапа финала X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, несут Министерство просвещения ГССР, ЦК ДОСААФ Грузинской ССР и Грузинский Республиканский Совет по туризму и экскурсиям.

Органы народного образования, командирующие туристские группы на соревнования, несут следующие расходы:

- оплату проезда до г. Сухуми и обратно;
- оплату питания в пути;
- приобретение единой командной формы;
- обеспечение туристским снаряжением и инвентарем (Основание: решение коллегии МП ГССР № 14, пункт 6.2 от 9 августа 1984 г.).

IX. Подведение итогов и награждение

Подведение итогов соревнований проводится по двум возрастным группам. Победители в возрастных группах определяются по каждому виду программы финальных соревнований.

Победителем соревнований в комплексном зачете в каждой возрастной группе является туристская группа, набравшая наименьшую сумму мест в зачетных видах соревнований. В случае равенства по сумме мест предпочтение отдается туристской группе, имеющей лучший результат по виду «Туристская

техника. В случае и этого равенства победитель определяется по лучшему результату в стрелковых соревнованиях.

Туристская группа, не участвующая в одном или более зачетных видах соревнований занимает место в комплексном зачете после групп, имеющих более полный зачет.

Победители соревнований по незачетным видам определяются в соответствии с условиями проведения незачетных видов программы.

Туристские группы, занявшие в комплексном зачете первые места, награждаются кубками и дипломами первой степени, вторые и третьи места — соответствующими призами и дипломами.

Туристские группы, занявшие призовые места в отдельных видах программы соревнований, награждаются дипломами соответствующих степеней.

Команды-победительницы по пулевой стрельбе в своих возрастных группах награждаются памятным призами и дипломами I степени ЦК ДОСААФ СССР.

Победители незачетных видов соревнований награждаются грамотами.

Команды победители в военизированном кроссе награждаются дипломами I степени ЦК ДОСААФ СССР.

Участники и руководители туристских групп, занявших призовые места, награждаются грамотами.

III этап зональных X республиканских туристских соревнований
и смотра оборонно—массовой работы пионеров и школьников
Грузинской ССР
(зоны и входящие в них города)

I зона
Тбилиси

1. Ленинский район
2. Первомайский район
3. Калининский район
4. Орджоникидзевский район
5. Кировский район
6. Район 26—ти Комиссаров
7. Октябрьский район
8. Заводской район
9. Глданский район
10. Сабурталинский район

II зона
Кутаиси

1. Цхалтубо
2. Вани
3. Маяковский
4. Лентехи
5. Цагери
6. Амбролаури
7. Они
8. Цулукидзе
9. Самтрედия
10. Кутаиси, Ленинский район
- II. Кутаиси, Автозаводской район
12. Чиатура
13. Ткибули
14. Сачхере
15. Харагаули
16. Терджола
17. Зестафони

III зона
Сухуми

1. Гагра
2. Гудаута
3. Сухумский район
4. Гульрипши
5. Очамчире
6. Ткварчели
7. Гали

IV зона
Гардабани

1. Тианети
2. Тетрицкаро
3. Болниси
4. Марнеули
5. Цалка
6. Дманиси
7. г. Рустави

V зона
Батуми

1. Батуми
2. Кобулети
3. Кеда
4. Хуло
5. Шуахеви
6. Хелвачаури
7. Махарадзе
8. Чохатаури
9. Ланчхути

VII зона
Лагодехи

1. Лагодехи
2. Гурджаани
3. Кварели
4. Телави
5. Ахмета
6. Сагареджо
7. Сигнахи
8. Цителцкаро

IX зона
Гори

1. г. Гори
2. Горийский район
3. Каспи
4. Карели
5. Мцхета
6. Душети
7. Хашури
8. Казбеги
9. Ахалцихе
10. Аспиндза
11. Ахалкалаки
12. Богдановка
13. Адигени
14. Боржоми

VI зона
Цхинвали

1. г. Цхинвали
2. Цхинвальский район
3. Знаури
4. Джава
5. Ленингори

VIII зона
Цхакая

1. Цхакая
2. г. Поти
3. г. Зугдиди
4. Зугдидский район
5. Цаленджиха
6. Чхороцку
7. Местия
8. Хоби
9. Гегечкори
10. Абаша

Список Организационного комитета по проведению X республиканских соревнований по туризму и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР, посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне

1. Дарчия М. Д. — Председатель оргкомитета, заместитель Министра просвещения ГССР
2. Хачидзе М. И. — заместитель Председателя оргкомитета, Секретарь ЦК ЛКСМ Грузии
3. Чхаидзе Т. Д. — заместитель Председателя оргкомитета, заместитель Председателя ЦК ДОСААФ ГССР
4. Ачба В. К. — заместитель Председателя оргкомитета, заместитель Председателя ГРС по туризму и экскурсиям
5. Арчвадзе А. Р. — Секретарь оргкомитета, заведующий Отделом ЦДЭТС МП ГССР

Ч л е н ы:

1. Заркуа Э. А. — начальник Управления воспитательной работы Министерства просвещения ГССР
2. Кучерова—Нинидзе С. М. — заместитель Министра просвещения Абхазской АССР
3. Самхарадзе Д. И. — директор ЦДЭТС Министерства просвещения ГССР
4. Петелава П. В. — директор ОДТС Министерства просвещения Абхазской АССР
5. Хунтуа З. И. — заместитель Председателя БММТ «Спутник» ЦК ЛКСМ Грузии
6. Хомэрики А. Э. — старший реферант БММТ «Спутник» ЦК ЛКСМ Грузии
7. Яблоновский Г. А. — старший инструктор Отдела Тл. ВПВЕ ЦК ДОСААФ ГССР
8. Бобохидзе О. Н. — заведующий Отделом туручреждений, маршрутов и самодеятельного туризма ГРС по туризму и экскурсиям

9. Саталкин В. В. — старший инструктор Отдела туручреждений, маршрутов и самодеятельного туризма ГРС по туризму и экскурсиям
10. Лабахуа Р. А. — заместитель Председателя Абхазского облсовета по туризму и экскурсиям
11. Усов Н. П. — Председатель ОК ДОСААФ Абхазской АССР
12. Донцова Л. М. — Секретарь ОК ЛКСМ Абхазской АССР
13. Элбакян Н. Р. — начальник КСС ГРС по туризму и экскурсиям

Приложение 3

Численный состав делегаций команд—участниц победителей зональных соревнований

№ п/п	Наименование зон	Количество во сторших групп	Колич. младших групп	Колич. учащихся	Количество во руководителей	Всего человек
1.	Тбилиси		1	24	4	28
2.	Кутаиси		1	24	4	28
3.	Сухуми		1	24	4	28
4.	Батуми		1	24	4	28
5.	Цхинвали		1	24	4	28
6.	Гардабани		1	24	4	28
7.	Лагодехи		1	24	4	28
8.	Цхакая		1	24	4	28
9.	Гори		1	24	4	28
		9	9	216	36	252

Организационному комитету X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР

Предварительная заявка

..... районный (городской) отдел народного образования просит допустить к финалу X республиканских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР туристские команды-победители зонального туристского соревнования 1985 г.

Младшая возрастная группа:

Туристская команда средней школы района (города)

Руководители:

- 1.
- 2.

Старшая возрастная группа:

Руководители:

- 1.
- 2.

Заведующий отделом народного образования района (города)

М. П.

Председатель районного (городского) Совета по туризму

Главная судейская коллегия X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР

З А Я В К А

Средняя школа . . . , , , района просит допустить к финалу соревнования туристские команды в составе:

Ф. И. О. Год рождения	Пол	Класс	Спортивная квалификация	Домашний адрес	Подпись врача и печать врачебно-физкультурной комиссии
1.					
12.					

Руководитель группы

Руководитель группы

Печать

школы

Подпись директора школы и

Председателя районного (городского)

Совета по туризму

Печать врачебно-физкультурной комиссии и подпись врача

Примерный список личного и группового туристского снаряжения и инвентаря

№№ п/п	Наименование	количество
1.	Шапочка шерстяная	I шт.
2.	Шапочка от солнца	I шт.
3.	Очки солнцезащитные	I шт.
4.	Белье нижнее	2 комп.
5.	Рубашка	I шт.
6.	Рубашка байковая	I шт.
7.	Свитер шерстяной	I шт.
8.	Штормовка или куртка	I шт.
9.	Костюм спортивный	I шт.
10.	Рейтузы	I шт.
11.	Носки	2 пары
12.	Носки шерстяные	2 пары
13.	Носки синтетические	2 пары
14.	Крассовки или кеды	I пара
15.	Ботинки на рифленой подошве «Вибрам»	I пара
16.	Туалетные принадлежности	I комп.
17.	Записная книжка, ручка, карандаш	I комп.
18.	Столовый набор	I комп.
19.	Рюкзак	I шт.
20.	Спальный мешок	I шт.
21.	Паралон (60x110см)	I шт.
22.	Фонарик	I шт.
23.	Альпеншток	I шт.

№№ п/п	Наименование	Количество

II. Группового (из расчета на 14 чел.)		
1.	Палатки	5 шт.
2.	Кастрюли: 8 л. 6 л.	1 шт 1 шт.
3.	Примус «ШМЕЛЬ»	2 шт.
4.	Кухонные принадлежности	1 шт.
5.	Тент для палаток	5 шт.
6.	Аптечка	1 шт.
7.	Фотопринадлежности	2 компл.
8.	Спички	20 шт.
9.	Сухой спирт	10 брик.
10.	Канистры для бензина	2 x 2 л
11.	Компас жидкостной	4 шт.
12.	Планшет	2 шт.
13.	Набор цветных карандашей	2 компл.
14.	Свечи	16 шт.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
1985 წლის 18 აპრილის ბრძანება № 274

სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის დადგენილების „საშუალო სასწავლებლების მოსწავლეთა კომპიუტერული წიგნიერების უზრუნველყოფისა და სასწავლო პროცესში ელექტრონულ-გამოთვლითი ტექნიკის დანერგვის ღონისძიებათა თაობაზე“ განხორციელების შესახებ

სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის დადგენილების „საშუალო სასწავლო დაწესებულებათა მოსწავლეების კომპიუტერული წიგნიერების უზრუნველყოფისა და სასწავლო პროცესში ელექტრონულ-გამოთვლითი ტექნიკის დანერგვის ღონისძიებათა შესახებ“ და სსრკ განათლების მინისტრის 1985 წლის 7 თებერვლის № 13-მ ბრძანების შესრულების მიზნით ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების სწავლება რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების IX კლასებში შემოღებულ იქნას 1985—1986 სასწავლო წლიდან.

2. დამტკიცდეს „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სახელმძღვანელოს ავტორთა კოლექტივი (სია თან ერთვის);

2. 1. დაევალოს ავტორთა კოლექტივს ა/წლის 1 ივნისისათვის მოამზადოს „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ ექსპერიმენტული დამხმარე სახელმძღვანელო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების IX კლასებისათვის, ხოლო 1 ივლისამდე — მასწავლებელთათვის შესაბამისი მეთოდური რეკომენდაციები.

3. სკოლების სამმართველომ (ამხ. თ. ტატიშვილი):

3. 1. შეიტანოს სათანადო ცვლილებები რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სასწავლო გეგმაში;

3. 2. უზრუნველყოს სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოებისა და სკოლების ინფორმირება 1985—1986 სასწავლო წლიდან IX კლასებში „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების შემოღების შესახებ;

3. 3. განათლების სამინისტროს მთავარ გამოთვლით ცენტრთან ერთად მოამზადოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განკარგულების პროექტი რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების გამოთვლითი ცენტრების ბაზაზე 1985—1986 სასწავლო წლიდან ზოგადსაგანმა-

ნათლებლო სკოლების IX-X კლასებში შრომითი სწავლების საათების ხარჯზე გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლებისა და პროგრამირების სწავლების შემოღების შესახებ.

3. 4. ი. გოგებაშვილის სახელობის პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტთან ერთად (ამხ. შ. ამონაშვილი) ა/წლის 1 მაისამდე გამოსაცემად მოამზადოს „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ პროგრამა.

4. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში კომპიუტერების გამოყენების პრობლემებისა და ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების სასწავლო-მეთოდურმა საბჭომ შეიტანოს სათანადო ცვლილებები სამუშაო გეგმაში ახალი საგნის სწავლების შემოღებასთან დაკავშირებით.

5. სახელმძღვანელოების სამმართველომ (ამხ. ნ. ღლონტი) უზრუნველყოს:

5. 1. „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სახელმძღვანელოს გამოცემა ა/წლის 15 ივლისამდე და მისი სკოლებამდე დაყვანა;

5. 2. „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების მეთოდური რეკომენდაციების 1 ივლისამდე გამოცემა;

5. 3. „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ რუსული სახელმძღვანელოს დაკვეთა და შემოტანა რესპუბლიკის რუსული, სომხური და აზერბაიჯანული სკოლების IX კლასების მოსწავლეთა კონტინენტის შესაბამისად.

6. მომარაგების მთავარმა სამმართველომ (ამხ. კ. ძლიერიშვილი):

6. 1. 1985 წლის ბოლომდე მოამზადოს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისა და სკოლა-ინტერნატების გამოთვლითი ტექნიკის კაბინეტებისათვის საჭირო ტექნიკური საშუალებების, თვალსაჩინოების, ავეჯის ნუსხა და უზრუნველყოს მისი ადგილებზე დაგზავნა;

6. 2. უზრუნველყოს სკოლებისა და სახალხო განათლების სხვა დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული გამოთვლელი ტექნიკის შეკვეთა, მიღება და სკოლებზე გაცემა;

6. 3. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტს გამოუყოს 1,5 ტონა საწერი ქაღალდი „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების მეთოდიკური რეკომენდაციების დასაბეჭდად.

7. საგეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ო. კერესელიძე):

7. 1. სკოლების სამმართველოსთან ერთად შეიმუშაოს წინადადებები განათლების სამინისტროს ცენტრალურ აპარატში ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის ქვედანაყოფის შესაქმნელად სამინისტროსადმი დაქვემდებარებულ დაწესებულებათა მუშაკების საერთო რაოდენობის ფარგლებში;

7. 2. მომარაგების მთავარ სამმართველოსთან ერთად მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ და ზონალურ ინსტიტუტებსა და ვ. მ. კომაროვის სახელობის ფიზიკა-მათემატიკურ საშუალო სკოლა-ინტერნატზე ცენტრალიზებული თანხებიდან გასცეს მიკროკალკულატორების კომპლექტები მასწავლებელთა გადამზადების კურსების საჭიროებისათვის.

8. მთავარმა გამოთვლითმა ცენტრმა (ამხ. გ. გვარამია):

8. 1. შეარჩიოს მაღალკვალიფიციური სპეციალისტები მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ, ზონალურ და საქალაქო ინსტიტუტებში მასწავლებელთა გადამზადების კურსებზე ლექციების კურსის ჩასატარებლად.

9. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ. გ. გვათუა):

9. 1. ადგილებიდან მიღებული სიების მიხედვით განსაზღვროს გადასამზადებელ მასწავლებელთა ჯგუფების რაოდენობა, შეადგინოს გადამზადების გრაფიკი და დროულად დაუგზავნოს იგი სახალხო განათლების განყოფილებებს:

9. 2. უზრუნველყოს კვალიფიციური სპეციალისტების მივლინება მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებში და მათი მუშაობა წარმართოს კურსების სასწავლო-თემატიკური გეგმისა და პროგრამების შესაბამისად:

9. 3. მასწავლებელთათვის ტელეგადაცემათა გეგმის შედგენის დროს 1985—1986 სასწავლო წლიდან გაითვალისწინოს „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების მეთოდის საკითხებზე ლექციების კურსი; გადაცემებისათვის შეარჩიოს კვალიფიციური სპეციალისტები;

9. 4. ა/წლის 15 ივლისამდე უზრუნველყოს „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების მეთოდური რეკომენდაციების გამრავლება და ადგილებზე დაგზავნა:

9. 5. განათლების სამინისტროს მთავარ გამოთვლით ცენტრთან ერთად ხელმძღვანელობა და დახმარება გაუწიოს საბაზო გამოთვლით ცენტრებსა და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებისა და სკოლების გამოთვლითი ტექნიკის კაბინეტებს პროგრამულ-მეთოდური უზრუნველყოფის საქმეში

10. ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი) ქ. თბილისის 1-ლი, 27-ე და 53-ე საშუალო სკოლებს 1 ივნისამდე ცენტრალიზებული თანხებიდან შეუძინოს მიკროკალკულატორების თითო კომპლექტი.

11. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების სა-

ხალხო განათლების განყოფილებმა, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ:

11. 1. შერჩეონ ფიზიკის ან მათემატიკის კვალიფიციური სპეციალისტები ყველა საშუალო სკოლასა და სკოლა-ინტერნატში „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლებისათვის; აწლის 20 მაისამდე მათი სახელობითი სია გადაუგზავნონ მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ და ზონალურ ინსტიტუტებს;

11. 2. სკოლებსა და სკოლა-ინტერნატებში „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლებისათვის საჭიროების მიხედვით მოიწვიონ რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების გამოთვლითი ცენტრების სპეციალისტები;

11. 3. უზრუნველყონ შერჩეული მასწავლებლების გადამზადების კურსებზე მივლინება მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის მიერ მიცემული გრაფიკის მიხედვით;

11. 4. უზრუნველყონ სკოლების პედაგოგიური კოლექტივების ინფორმირება უფროს კლასებში ახალი საგნის სწავლების შემოღებასთან დაკავშირებით; ჩაატარონ საჭირო ახსნა-განმარტებითი მუშაობა;

11. 5. სისტემატური კონტროლი დააწესონ „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ მასწავლებელთა მუშაობაზე, საგნის სწავლებისათვის გათვალისწინებული საათების მიზნობრივად, მაქსიმალური უკუგებით გამოყენებაზე;

11. 6. დროულად დაიყვანონ სკოლებამდე ყველა მიღებული დადგენილება, სახელმძღვანელოები, მეთოდური ლიტერატურა, პროგრამები, საინსტრუქციო და მეთოდური წერილები, საგნის სწავლებისათვის გამოყოფილი სასწავლო ტექნიკა და მოწყობილობა;

11. 7. ყოველმხრივ განავითარონ სკოლებში კლასგარეშე მუშაობა გამოთვლითი ტექნიკის დაუფლების მიზნით, ფართოდ გამოიყენონ გამოთვლითი ტექნიკა მოსწავლეთა ტექნიკურ შემოქმედებაში, სასწავლო-საწარმოო კომბინატებში, პიონერთა სასახლეებსა და სახლებში, კლუბებში მოსწავლეთა მუშაობის დროს, ჩაატარონ ნორჩ ტექნიკოსთა კონკურსები და ოლიმპიადები გამოთვლითი ტექნიკის გამოყენებით.

12. დაისვას საკითხი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს წინაშე მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურ ინსტიტუტში „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების მეთოდის კათედრის, ხოლო მასწავლებელთა დახელოვნების ზონალურ და საქალაქო ინსტიტუტებში — კაბინეტების, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში — სექტორის შექმნის შესახებ.

13. ეთხოვოს:

— საქართველოს სსრ პოლიგრაფიის, გამომცემლობათა და წიგნით

ვაჭრობის სახელმწიფო კომიტეტს (ამხ. ვ. ბაქრაძე) აწლის 15 სამდე „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლები“ სახელმძღვანელოს როტაპრინტზე გამრავლება სამინისტროს განაცხადში მოცემული რაოდენობით.

— საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს, რესპუბლიკური გაზეთებისა და ჟურნალების რედაქციებს სისტემატურად გააშუქონ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში გამოთვლითი ტექნიკის გამოყენების, „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების საკითხები, აჩვენონ სკოლებისა და მათი საბაზო საწარმოს ერთობლივი მუშაობა გამოთვლითი ტექნიკის დანერგვის საქმეში.

14. ცნობად იქნას მიღებული, რომ:

— სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის დადგენილებით სამინისტროებსა და უწყებებს, რომელთაც გამოთვლითი ცენტრები აქვთ, დაევალა შექმნან გამოთვლითი ტექნიკის კაბინეტები სასწავლო-საწარმოო კომბინატებში, თითოეული რაიონის 1-2 საშუალო სკოლაში IX-X (X-XI) კლასების მოსწავლეთა კომპიუტერებზე მუშაობის სწავლების მასობრიობისათვის, მათვე დავალებული აქვთ სკოლებში მოაწყონ სასწავლო კაბინეტები დისპლევებით მოსწავლეებთან მეცადინეობისათვის.

— უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს დავალებული აქვს უნივერსიტეტებში, პედაგოგიურ და საინჟინრო პედაგოგიურ ინსტიტუტებში მოამზადოს ფიზიკის, მათემატიკისა და სხვა საგნების მასწავლებლები მეორე სპეციალობით „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლები“.

— ცენტრალურ სტატისტიკურ სამმართველოს საწარმოებს დავალებული აქვთ მომსახურება გაუწიონ სკოლებში არსებულ ელექტრონულ-გამომთვლელ მანქანებს.

— მასწავლებლებს, რომლებიც გამოთვლით ტექნიკას ემსახურებიან, მიეცემათ ხელფასის დანამატი: კაბინეტის გამკვებს — 10 მანეთი თვეში, გამოთვლითი ტექნიკის მომსახურებისათვის 5 მანეთი თვეში თითოეულ მოქმედ კომპიუტერზე.

15. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა სისტემატურად გააშუქონ სკოლებში ელექტრონულ-გამომთვლელი მანქანების გამოყენებისა და „ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“ სწავლების აქტუალური პრობლემები და მოწინავე გამოცდილება.

16. სკოლების სამმართველომ (ამხ. თ. ტატიშვილი) კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

17. აღნიშნული ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლებაში“ და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1985 წლის 11 აპრილის გადაწყვეტილება.

მინისტრი **მ. ქინქლაძე**

**„ინფორმატიკისა და გამოთვლითი ტექნიკის საფუძვლების“
დამხმარე სახელმძღვანელოს ავტორთა კოლექტივი:**

გია გიორგის ძე გვარამია — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მთავარი გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

კონსტანტინე აკაკის ძე დოკვაძე — საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციულ-გამოთვლითი ცენტრის დირექტორი, ტექნიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

ალექსანდრე აბრამის ძე ელიგულაშვილი — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მთავარი გამოთვლითი ცენტრის ინფორმატიკის განყოფილების გამგე, ფიზიკა-მათემატიკურ მეცნიერებათა კანდიდატი

ვიქტორ ვალენტინის ძე ერისთავი — ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გამოთვლითი ტექნიკის საშუალებათა სწავლების მეთოდის ლაბორატორიის გამგე

ივერი ვარლამის ძე ფრანგიშვილი — საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი, სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის მართვის სისტემების ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე, აკადემიკოსი (სპეციალური რედაქტორი)

ზურაბ ირაკლის ძე ჩხაიძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მთავარი გამოთვლითი ცენტრის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო ლარგში

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის
1985 წლის 18 აპრილის გადაწყვეტილება

ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის ტექნიკური შრომის
მასწავლებლის ნ. ხაფავას მუშაობის გამოცდილების
შესახებ

განიხილა რა საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლე-
ბის სამმართველოს მიერ წარმოდგენილი ცნობა „ქ. ქუთაისის მე-14 სა-
შუალო სკოლის ტექნიკური შრომის მასწავლებლის ნ. ხაფავას მუშაო-
ბის გამოცდილების შესახებ“, კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. მოწონებულ იქნას ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის ტექნი-
კური შრომის მასწავლებლის ნ. ხაფავას მუშაობა.
2. მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის, სწავლების, პროფესიული ორი-
ენტაციის გაუმჯობესებისა და მათი მწარმოებლური შრომის საუკეთე-
სოდ ორგანიზების მიზნით გაწეული დიდი მუშაობისათვის ნ. ხაფავა და-
ჯილდოვდეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საპატიო სი-
გელით.
3. მასწავლებელთა დახელოვნების ცენტრალურმა ინსტიტუტმა (ამხ.
გ. გვათუა) შრომის მასწავლებელთა საკურსო ღონისძიებების ჩატარე-
ბის დროს ფართო პროპაგანდა გაუწიოს ნ. ხაფავას პედაგოგიური მუ-
შაობის გამოცდილებას.
4. გაზეთმა „სახალხო განათლებამ“ და ჟურნალმა „სკოლა და
ცხოვრებამ“ გამოაქვეყნონ მასალები ნ. ხაფავას მუშაობის გამოცდი-
ლებიდან.
5. აღნიშნული გადაწყვეტილება და ცნობა ნ. ხაფავას მუშაობის გა-
მომცდილების შესახებ დაიბეჭდოს განათლების სამინისტროს ბრძანება-
თა და ინსტრუქციათა კრებულში.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **ო. შინძლაძე**

**ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის ტექნიკური შრომის
მასწავლებელ ნ. ა. ხაფავას მუშაობის გამოცდილების
შესახებ**

ნოდარ ამბროსის ძე ხაფავა, საქართველოს სსრ სახალხო განათლების წარჩინებული მუშაკი, 25 წელზე მეტია მუშაობს ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლაში ტექნიკური შრომის მასწავლებლად.

ნ. ხაფავას ქ. ქუთაისის სახალხო განათლების განყოფილება, მე-14 საშუალო სკოლისა და საბაზო საწარმოს — ქუთაისის ავტომშენებელი ქარხნის კოლექტივი იცნობენ, როგორც ნოვატორ მასწავლებელს, მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, აღზრდის, პროფესიული ორიენტაციის, საზოგადოებრივად სასარგებლო და მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის საქმეში ახალი მეთოდოლოგიური რეკომენდაციებისა და სტატიების ავტორს, ტექნიკური შრომის სწავლებისათვის თვითნაკეთი თვალსაჩინოების, საზომი და სამუშაო იარაღების შემქმნელს, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა საზოგადოებრივად სასარგებლო და მწარმოებლური შრომისა და კლასგარეშე მუშაობის ერთ-ერთ ორგანიზატორს, ტექნიკურ საკითხებში დიდად ერუდირებულ პედაგოგს.

ნ. ხაფავა ღრმად და საფუძვლიანად ფლობს საგანს, მას მაღალ ავტორიტეტს უქმნის ნათელი ტექნიკური აზროვნება, მკაცრი, მაგრამ სამართლიანი მომთხოვნელობა, პუნქტუალობა, თავისი საქმიანადმი გულწრფელი სიყვარული. ნ. ხაფავა თეორიული მასალის მარტო გადაცემით არ კმაყოფილდება, პრაქტიკულ საქმიანობას ორგანულად უკავშირებს საბაზო საწარმოს — საავტომობილო ქარხნის ტექნოლოგიურ მოთხოვნებს. ნ. ხაფავას მთელი პედაგოგიური მოღვაწეობა აგებულია თეორიისა და პრაქტიკის ერთიანობაზე, რაც ხელს უწყობს მოსწავლეთა მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის, პოლიტექნიკური განათლებისა და სწორი პროფესიული ორიენტაციის განვითარებას.

ამხ. ნ. ხაფავა სკოლაში მოსწავლეთა საზოგადოებრივ-სასარგებლო, ნაყოფიერი და მწარმოებლური შრომის დანერგვის პირველი ინიციატორია. 1974 წელს მე-14 სკოლის დირექციამ ქუთაისის ავტოქარხნის ხელმძღვანელობასთან გააფორმა ხელშეკრულება, რის შედეგადაც ავტოქარხანამ სკოლას გამოუყო და დაუმონტაჟა სასწავლო საზეინკლო დაზვები, სახარატო, საღარავი და ვერტიკალური საბურღი ჩარხები, მოამარაგა საზომი და მჭრელი იარაღებით, სამუშაო მასალებით და სხვა.

პირველ ეტაპზე პედაგოგი ქარხნიდან ნახევარფაბრიკატების სახითღებულობდა სხვადასხვა დანიშნულების მარტივ დეტალებს, მოსწავლეები კი სახარატო და საზეინკლო დამუშავების შედეგად მას საბოლოო სახეს აძლევდნენ და საწარმოს დროულად აბარებდნენ დაკვეთას.

პირველი წლის დავალებები მოსწავლეებმა წარმატებით შეასრულეს. პედაგოგმა, მიაღწია რა ქარხნის კოლექტივის დიდ ნდობას, საფუძველი ჩაუყარა მოსწავლეთა შემდგომ პროფესიულ მომზადებას.

6. ხაფავა უნარიანად გვემავს და წარმართავს მოსწავლეთა შრომითი სწავლების საზოგადოებრივ-სასარგებლო, ნაყოფიერი და მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის საქმეს. მისი უშუალო ინიციატივით სკოლაში კარგადაა მოწყობილი ლითონის დამუშავების სასწავლო საამქრო.

საამქრო შედგება სახარატო, საზეინკლო და საღარავი უბნებისაგან, სახარატო უბანზე დამონტაჟებულია 15 სასწავლო-სახარატო ჩარხი, ხოლო საზეინკლო უბანზე გამართულია 20 დაზგა, 3 ლითონმჭრელი, 4 ვერიტკალურად საბურღი და 6 საღარავი ჩარხი, საამქროში დაცულია უსაფრთხო მუშაობის წესები. სახელოსნო კარგად არის აღჭურვილი სამუშაო იარაღებით და სამარჯვებით, თვალსაჩინო დიდაქტიკური მასალებით, სქემებით, ტაბულებით, ტექნიკური ნახაზებით, მოდელებით, ტექნოლოგიური რუქებით, უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვის ამსახველი პლაკატებით და სხვა.

საამქროში თვალსაჩინო ადგილი უჭირავს სკკპ 26-ე ყრილობისა და ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების მასალებს, სამეცნიერო და მეთოდურ ლიტერატურას.

6. ხაფავა გარკვეულ მუშაობას ატარებს მოსწავლეთა ეკონომიკური განათლებისათვის. პრაქტიკული მუშაობის დაწყებამდე მოსწავლეები სისტემატურად ეცნობიან შესასრულებელი სამუშაოს ხასიათს, ტექნოლოგიას, თვითღირებულებას, ხელფასის ფონდს და სხვა. საამქროში მოსწავლეები შრომობენ ბრიგადული მეთოდით. ბრიგადებს შორის გაშლილია სოციალისტური შეჯიბრება, შეჯიბრების მაჩვენებლებში გათვალისწინებულია ელექტროენერჯისა და მასალების ეკონომიკური ხარჯვა, უსაფრთხოების წესების, პირადი და საწარმოო ჰიგიენის დაცვა, პროდუქციის ხარისხი და სხვა.

სოცმეჯიბრის შედეგებს ყოველთვიურად აჯამებს კომისია, რომლის შემადგენლობაში მასწავლებელთან ერთად მოსწავლეებიც შედიან. ჯამდება შედეგები, ვლინდება გამარჯვებული ბრიგადები, გამარჯვებული ბრიგადისათვის დაწესებულია გარდამავალი ვიმპელი. წახალისების მიზნით საამქროში მოწინავე დაფაზე იმ მოსწავლეთა ფოტოსურათებია მოთავსებული, რომლებმაც მუყაითი შრომით წარმატებით შეასრულეს ქარხნის შეკვეთები.

6. ხაფავამ საკანონმდებლო მოთხოვნების შესაბამისად უზრუნველყო მოსწავლეთა საზოგადოებრივად სასარგებლო და მწარმოებლური შრომის ანაზღაურება. სამუშაოს დამთავრების შემდეგ საამქროში აღირიცხება თითოეული მოსწავლის მიერ შექმნილი პროდუქცია, საბაზო საწარმოო კი ვარგისი პროდუქციის რაოდენობის მიხედვით უზრუნველყოფს მოსწავლეთა შრომის ანაზღაურებას.

საგნის ღრმა ცოდნასთან ერთად ნ. ხაფავამ კარგად იცის, რომ შანს ვერ მიაღწევს შრომითი აღზრდის აქტიური მეთოდების გამოყენების გარეშე. მას მიაჩნია, რომ სწავლების მეთოდი — ეს არის მასწავლებლის მიერ მოსწავლეთა ცნობიერებამდე შესასწავლი მასალის შინაარსის დაყვანის გზა და საშუალება. მისთვის კარგად არის ცნობილი ახალი მასალის ახსნის ბევრი სხვადასხვა მეთოდი. სასკოლო რეფორმის განხორციელების საქმეში მასწავლებელმა ერთ-ერთმა პირველმა დანერგა გაკვეთილზე ლექცია-სემინარული მეთოდი. იგი ყველა მეთოდს თავის შესაფერის ადგილს მიუჩენს ხოლმე, მაგრამ მას ძირითადად მაინც მოსწავლეთა დაინტერესება, მათში დამოუკიდებელი მუშაობის, კვლევის, ძიების უნარის ჩამოყალიბებაზე ზრუნვა მიაჩნია. ნ. ხაფავა თეორიული მასალის გადაცემისას დიდ ყურადღებას აქცევს სწორ და მწყობრ ლოგიკურ მსჯელობას, საუბრის ტემპს, ტონს, სწორ მეტყველებას, გაკვეთილზე ზომიერ მოძრაობას, ხაზვის მაღალ კულტურას. სწორედ ასეთი მუშაობით აღწევს იგი მოსწავლეთა ჩაბმას აქტიურ გონებრივ, შემოქმედებით მუშაობაში.

ნ. ხაფავას მუშაობაში მკვეთრადაა გამოხატული კომუნისტური საზოგადოების ყოველმხრივ განვითარებული აქტიური მშენებლის ჩამოყალიბების საქმეში მასწავლებლის წინაშე მდგარი ახალი ამოცანების ღრმა წვდომა: იგი შემოქმედებითად იყენებს საბჭოთა სკოლაში დამკვიდრებულ შრომით სწავლებაში მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასების ტრადიციულ მეთოდებსა და ხერხებს, ახდენს მათ მოდერნიზაციას დღევანდელი მოთხოვნების სრული შესაბამისობით.

ნ. ხაფავა ახალი სასაგლო წლისათვის მზადებას სასწავლო წლის დაწყებამდე შეუდგება ხოლმე, ამოწმებს დამიწების ვარგისიანობას, ელექტროგამტარების იზოლაციას, საბაზო საწარმოს სპეციალურ სამსახურთან ერთად წესრიგში მოყავს საზეინკლო და სახარატო დაზგები, კლასების მიხედვით აკომპლექტებს მოსწავლეთა საწარმოო ბრიგადებს, იმარაგებს საზომ და სამუშაო იარაღებს, სათადარიგო ნაწილებს და სხვა. ამასთან ერთად კლასების შესაბამისად ადგენს წლიურ თემატიკურ გეგმას. მასში ჩვეულებრივ მარტო გაკვეთილის თემები, პრაქტიკული მუშაობის სახეები და ჩატარების თარიღები კი არ არის ჩამოთვლილი, არამედ მითითებულია თითოეული თემისათვის რა მეთოდური ლიტერატურის გამოყენებაა საჭირო, ჩამოთვლილია პრაქტიკული სამუშაოს ხასიათი. გარდა ამისა, ყოველი თემის გასწვრივ სპეციალურ სვეტში მითითებულია, თუ რა თვალსაჩინო ხელსაწყო-იარაღის, მოდელის, ნახაზის, ცხრილის, გრაფიკის, ფილმის, დიაფილმისა და დიაპოზიტივის ჩვენებაა აუცილებელი გაკვეთილზე. ასეთნაირად შედგენილი თემატური გეგმა იძლევა სასწავლო პროცესის სწორად წარმართვის საიმედო გარანტიას.

ნ. ხაფავამ ავტოქარხნის ტექნოლოგიურ სამსახურთან ერთად შეისწავლა ავტომანქანისათვის საჭირო მარტივი დეტალების დამუშავების

ტექნოლოგია, განსაზღვრა საზეინკლო, სახარატო, საღარავი და სხვა ისეთი სამუშაოები, რომელთა შესრულება კვალიფიციური მუშისგან გარკვეულ დროს მოითხოვდა და უზრუნველყო მათი სკოლის საამქროში დამზადება.

ასეთი გზით მასწავლებელმა არა მარტო გაზარდა კვალიფიციური მუშის შრომის ნაყოფიერება, არამედ განსაზღვრა თითოეული კლასისათვის პრაქტიკული სამუშაოს ხასიათი და მჭიდროდ დაუკავშირა იგი საპროგრამო საკითხების სწავლებას.

პრაქტიკული სამუშაოები კლასების მიხედვით, შერჩეულია მოსწავლეთა ცოდნისა და მათი უნარ-ჩვევების მიხედვით.

მაგალითად: VI კლასში, როდესაც მოსწავლეები ეცნობიან ლითონის ხერხებით ქლიბითა და ლოჯით მუშაობის წესებს, მათ პრაქტიკული მუშაობისათვის ეძლევათ ისეთი დეტალები, რომელთა დამუშავებაც მოითხოვს $\pm 0,1$ მმ სიზუსტეს, ხოლო VII კლასში დამუშავების ხარისხთან ერთად იზრდება სიზუსტე $+0,05$ მმ-მდე, ასეთი თანმიმდევრობით IX კლასში მოსწავლეებს უკვე შეუძლიათ შეასრულონ II, ხოლო X კლასში III თანრიგის მქონე ზეინკლისათვის გათვალისწინებული სამუშაო.

ქარხნის დირექცია და ტექნოლოგიური სამსახური დაინტერესებას იჩენენ, რათა სამუშაო არ იყოს ერთფეროვანი, ამიტომ ყოველწლიურად იზრდება დაკვეთების ნომენკლატურათა რაოდენობა. წინა წელთან შედარებით ნომენკლატურათა რაოდენობა ორჯერ გაიზარდა, ხოლო გამოშვებული დეტალების რაოდენობა 3-ჯერ, 1984 წლის პირველ ნახევარში სავტომობილო ქარხანას დაუშვადეს 24 დასახელების 375000 ცალი დეტალი, რომლის საერთო ღირებულება 75000 მანეთს შეადგენს.

ნ. ხაფავა შრომითი აღზრდის პროცესში დიდ ადგილს უთმობს საგანთა შორის კავშირს. საპროგრამო საკითხების სწავლებისას, კონკრეტული მაგალითების განხილვით არწმუნებს მოსწავლეებს, რომ მათემატიკის, ფიზიკის, ხაზვისა და სხვა ტექნიკური საგნების ცოდნა აუცილებელია მომავალი კვალიფიციური მუშისათვის. აგრეთვე საგნის მასწავლებელთან ერთად იხილავს ცალკეული კაბინეტისათვის საჭირო ხელსაწყოების დამზადების შესაძლებლობას, ამყამად ფიზიკის, ქიმიისა და სხვა კაბინეტებში არსებული ხელსაწყო-იარაღების გარკვეული ნაწილი სკოლის სახელოსნოში მოსწავლეთა მიერაა დამზადებული.

ნ. ხაფავას ღრმად სწამს, რომ მოსწავლეთა სწავლა-აღზრდის საქმეს დიდად უწყობს ხელს კლასგარეშე და სკოლისგარე მუშაობა. ამიტომ იგი დიდი მონდომებით ეკიდება ამ საქმეში ძირითადი რგოლების — ტექნიკური წრის, ნორჩ გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა საქმიანობას. წრის მეცადინეობებზე მრავალი ისეთი საყურადღებო ექსპონატია შექმნილი, რომლებმაც რესპუბლიკურ გამოფენაზე მაღალი შეფასება დაიმსახურა.

განსაკუთრებული აღიარება ჰპოვა რაციონალური წინადადებები ქმნილმა ვერტიკალური საბურღი ჩარხის ორიგინალურმა კონსტრუქციამ. ჩარხი დამზადებულ იქნა წარმოების ნარჩენებისაგან და, რაც მთავარია, მისი დამზადება მოხერხდა სახელოსნოს პირობებში. ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის ნორჩ რაციონალიზატორთა და გამომგონებელთა საქმიანობის შესახებ მასალები გამოქვეყნდა 1982 წლის „სკოლა ი პროიზოდსტვოს“ მესამე ნომერში.

ყოველი სასწავლო წლის დასაწყისში მასწავლებელი მოსწავლეებთან ერთად წინასწარ ადგენს წრის მეცადინეობებზე დასამუშავებელი თემატიკის საორიენტაციო სიას. წრის სხდომებზე განხილულ მოსხენებებში ნათლად ჩანს ტექნიკური სიახლეებისადმი მოსწავლეთა ღრმა წვდომის ტენდენცია. წინადადებები, რომლებიც წარმოების ეფექტიანობის ამაღლების, დროისა და მასალების ხარჯვის ეკონომიას ითვისისწინებს, უშუალოდ მოსწავლეთა მიერაა მოფიქრებული და სწორად გადაწყვეტილი. წრის სარედაქციო კოლეგია ორ თვეში ერთხელ იხილავს დამუშავებულ მასალებს, საუკეთესო ნაშრომს აქვეყნებს კედლის გაზეთში „ნორჩი გამომგონებელი“. გაზეთში აგრეთვე, ხშირად თავსდება მასალები საავტომობილო ქარხნის მოწინავე მშობლებზე, გამომგონებელთა და რაციონალიზატორთა ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ.

ტექნიკური წრის მუშაობაში დიდი ადგილი უჭირავს შრომის საღამოების, ვიქტორინების მომზადება-ჩატარებას, წარმოების მოწინავეებთან შეხვედრებს, ქარხნის კონსტრუქტორებთან ერთობლივ მუშაობას და სხვა.

ამხ. ნ. ხაფავას დიდი წარმატებები აქვს სკოლის რეჟიმთან ძნელადშემგუებელ მოსწავლეებთან მუშაობის საქმეში. მათთან ინდივიდუალურმა მიდგომამ და წინასწარ დასახულმა ღონისძიებებმა მასწავლებლის მუშაობაში დადებითი შედეგი გამოიღო. ისინი სამქროში მოწინავეთა შორის ითვლებიან. მასწავლებელი კლასის ხელმძღვანელთა რეკომენდაციით სწორ ანალიზს უკეთებს თითოეული მოსწავლის თავისუფალ დროს და ცდილობს მაქსიმალურად ჩააბას ისინი მწარმოებლურ შრომაში. ბევრი ასეთი აღსაზრდელის გამოსწორების მაგალითი ახსოვს პედაგოგურ კოლექტივს, რომლებიც ამჟამად წარმატებით აგრძელებენ საქმიანობას ქარხანაში.

ამხ. ხაფავას ენერგიულმა შრომამ და საქმისადმი ახლებურმა მიდგომამ განაპირობა ის, რომ საავტომობილო ქარხნის საკვალიფიკაციო კომისია მესამე წელიც მუშურ კვალიფიკაციას ანიჭებს სამ პროფესიაში (ზეინკალი, ხარატი, მლარაევი) ზმ სკოლის ვაყებს. მუშური თანრიგები კი საკმაოდ მაღალია III და IV. 1981 წლიდან 135-მა კურსდამთავრებულმა ატესტატთან ერთად მუშური პროფესიის დამადასტურებელი მოწმობა მიიღო.

ნ. ხაფავას ხელმძღვანელობით სკოლის სახელოსნოსთან 9 ფუნქციონირებს შრომისა და დასვენების ბანაკი „მეგობრობა“, რომელიც არდადეგების პერიოდში მხოლოდ ავტოქარხნის დაკვეთებზე მუშაობს. ბანაკი ყოველწლიურად აღებულ ვალდებულებას დიდი გადაჭარბებით ასრულებს. ამასთან ერთად, ბანაკში 20 მოსწავლისაგან შექმნილია სპეციალური ბრიგადა, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში აწარმოებს ჩარხებისა და მოწყობილობების შეკეთებას, აღადგენს საჭრელ და საზომ იარაღებს, სკოლის დაზიანებულ ავეჯსა და სხვა. ბრიგადის მიერ 1983—1984 სასწავლო წელს შესრულებული იქნა 13452 მანეთის სამუშაო.

პედაგოგი აქტიურ პროპაგანდას უწევს საავტომობილო ქარხნისათვის საჭირო ძირითად მუშურ პროფესიებს. ქარხნის საამქროებში მის მიერ დაგეგმილი ექსკურსიები მიმზიდველია და მოსწავლეთათვის შინაარსიანს ხდის ქარხნის ცხოვრებას. ისინი ეცნობიან წარმოების ეკონომიკური განვითარების პერსპექტივებს, მუშათა კლასის შრომისა და კულტურული დასვენების პირობებს, საუბრობენ დამრიგებლებთან, ეცნობიან მათს საწარმოო მიღწევებს და სხვა.

ნ. ხაფავას ენერგიული და შემოქმედებითი მუშაობის შედეგია ის, რომ 1980 წლიდან ამ სკოლის 186 კურსდამთავრებული, ანუ 47% საავტომობილო ქარხანაში კვალიფიციურ სპეციალისტად მუშაობს.

ამხ. ნ. ხაფავა წლების განმავლობაში მონდომებით ეწევა მასწავლებლებთან მეთოდურ მუშაობას. მისი საუბრები, რჩევა-დარიგებები რეფორმის შუქზე მეტად საინტერესო და ნაყოფიერია, სისტემატურად მონაწილეობს პედაგოგიურ კითხვებში. 1985 წელს რესპუბლიკურ პედაგოგიურ კითხვაზე წარდგენილი თემა „პროფორიენტაციული მუშაობა სკოლის სახელოსნოში და მისი შედეგები“, რომელიც დაფუძნებული იყო პირად გამოცდილებაზე, მოწონებულ იქნა და გაიგზავნა საკავშირო პედაგოგიურ კითხვებზე.

მასწავლებლის მუშაობის შესახებ დაიბეჭდა მასალები ადგილობრივი და რესპუბლიკური გაზეთების 42 ნომერში. ჟურნალ „შკოლა და პროინჟოდსტეოში“, „პიონერში“. საკავშირო რადიო ორჯერ გადასცა ნარკვევი მისი საქმიანობის შესახებ. ცენტრალურმა ტელევიზიამ გადაიღო სახელოსნოში მოსწავლეთა მწარმოებლური შრომის პროცესი და სხვა.

ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის პედაგოგიურმა კოლექტივმა საბაზო საწარმოსთან ერთად შეიმუშავა რა „ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის ძირითადი მიმართულებების“ განსახორციელებლად ღონისძიებების 1985—1990 წლების კომპლექსური გეგმა, განსაკუთრებული ყურადღება დაუთმო მოსწავლე ახალგაზრდობის შრომითი აღზრდის გაუმჯობესების საკითხებს. დადგენილია სასწავლო-საწარმოო საამქროსათვის სათავსოს გაფართოების მიზნით მიმდინარე

წელს ჩატარდეს რეკონსტრუქცია, მისი აღჭურვა მაღალმწარმოებლური ხარხებითა და დანადგარებით, ხოლო 1985—1986 სასწავლო წლიდან არსებულის ბაზაზე შეიქმნას სკოლა-ქარხანა, რომელიც შრომითი აღზრდის გაუმჯობესებასთან ერთად მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს მოსწავლეთა თვითმმართველობის როლის ამაღლების საქმეში.

ამასთან ერთად, დაგეგმილია შეკვეთების ნომენკლატურის მკვეთრი გაზრდა, VI—VII კლასებში მწარმოებლური შრომის გაფართოება-გაუმჯობესება, უნიკალურ პროფესიებში, — მჭრელი და საზომი იარაღების რესტავრატორის, ელექტროშემდუღებლის, მტვიფრავისა და ავტომატების ოპერატორების მომზადება, მათივე კონსტრუქციით შექმნილი ვერტიკალური საბურღი ჩარხის სერიული გამოშვება და სხვა.

ნ. ხაფავა იმედოვნებს, რომ აღნიშნული საკითხის გადაწყვეტა უფრო ნაყოფიერს განდის შემდგომ საქმიანობას, ხელს შეუწყობს მოსწავლეთა შრომითი სწავლების, აღზრდის, პროფესიული ორიენტაციის, საზოგადოებრივად სასარგებლო, ნაყოფიერი და მწარმოებლური შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების საქმეს.

სკოლების სამმართველო

**სახვით ხელოვნებაში სახელმძღვანელოების შემქმნელ ავტორთა
კოლექტივის დამტკიცების შესახებ**

განიხილა რა აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს მიერ წარ-
მოდგენილი წინადადებები სახვითი ხელოვნების 1-ლი კლასის სახელ-
მძღვანელოსა და დამხმარე სახელმძღვანელოს შემქმნელ ავტორთა კან-
დიდატურების შესახებ, კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. დამტკიცდეს მეთაურ ავტორად ოლეგ გურგენის ძე ალავიძე —
მასწავლებელთა და ხელოვნების ცენტრალური ინსტიტუტის საზოგადო-
ებრივ მეცნიერებათა კათედრის გამგე, პედაგოგიკურ მეცნიერებათა კან-
დიდატი.

2. დამტკიცდეს თანავტორებად:

ა) ნელი რუბენის ასული მგელაძე — 56-ე საშუალო სკოლის სახვი-
თი ხელოვნების მასწავლებელი;

ბ) უმანგი პავლეს ძე ლონდარიძე — 1-ლი ექსპერიმენტული საშუ-
ალო სკოლის სახვითი ხელოვნების მასწავლებელი.

3. მეთაურმა ავტორმა (ო. გ. ალავიძე):

ა) გაუკეთოს ღრმა ანალიზი ამჟამად მოქმედ პროგრამებს სახვით
ხელოვნებაში და მიმდინარე წლის 15 მაისისათვის წარმოადგინოს თა-
ვისი მოსაზრებანი მათში საჭირო ცვლილებების შესატანად;

ბ) სახელმძღვანელოების მზა ორიგინალები განათლების სამინის-
ტროში სარეცენზიოდ და განხილვისათვის წარმოადგინოს 1985 წლის
მაისის ბოლომდე;

გ) გააგრძელოს მუშაობა მომდევნო კლასებისათვის (II—VI) ანა-
ლოგიური სახელმძღვანელოების შესადგენად.

4. აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველომ:

ა) უზრუნველყოს ავტორთა კოლექტივი შემდგომ მუშაობაში მათ-
თვის საჭირო პროგრამებით ამჟამად მოქმედი შესაბამისი კლასების
ორიგინალური და უნიფიცირებული სახელმძღვანელოებით.

5. სახელმძღვანელოების სამმართველომ უზრუნველყოს სახვითი
ხელოვნების სახელმძღვანელოსა და დამხმარე სახელმძღვანელოს (I
კლასებისათვის) გამოცემა 1987 წლის 1 სექტემბრისათვის.

6. კონტროლი გადაწყვეტილების შესრულებაზე დაევალოს მინისტ-
რის მოადგილეს ამხ. მ. დ. დარჩიას.

კოლეგიის თავმჯდომარე,
მინისტრი **ო. ქინძლავაძე**

გადაწყვეტილება — მახარაძის რაიონის მოსწავლეთა თაოსნობის შესახებ	3
დადგენილება — საკრებულო ქართული ენის საუნჯის მე-8 რესპუბლიკური შეკრება-სემინარის ჩატარების შესახებ	5
ბრძანება № 230 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ადმინისტრაციული სახლის სამმართველოს შექმნის შესახებ	13
გადაწყვეტილება — ნორჩ კინომოყვარულთა მე-4 რესპუბლიკური ფესტივალის „თბილისური აისის“ ჩატარების შესახებ	16
გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებსა და სხვა სასწავლო-აღმზრდელობით დაწესებულებებში ახალგაზრდა სპეციალისტების განაწილებისა და დანიშნულებით გამოცხადების მდგომარეობის შესახებ	17
გადაწყვეტილება — ფიზიკური და გონებრივი ნაკლს მქონე ბავშვთა გამოვლენის, აღრიცხვისა და სწავლაში ჩაბმის მიზნით სახალხო განათლების ორგანიზების მიერ ვაწეული მუშაობის შესახებ	20
გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს თანამდებობათა ნომენკლატურის შესახებ	24
გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის ნომენკლატურული კადრების რეზერვის დებულების შესახებ	34
გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სისტემის სამეურნეო ორგანიზაციების 1984 წლის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის შედეგების შესახებ	42
Постановление — о проведении X республиканских туристских соревнований и смотра оборонно-массовой работы пионеров и школьников Грузинской ССР посвященных 40-летию Победы советского народа в Великой Отечественной войне	64
ბრძანება № 247 — სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1985 წლის დადგენილების „საშუალო სასწავლებლების მოსწავლეთა კომპიუტერული წიგნიერების უზრუნველყოფისა და სასწავლო პროცესში ელექტრონულ-გამოთვლითი ტექნიკის დანერგვის ღონისძიებათა თაობაზე“ განხორციელების შესახებ	64
გადაწყვეტილება — ქ. ქუთაისის მე-14 საშუალო სკოლის ტექნიკური შრომის მასწავლებლის ნ. ხაფავას მუშაობის გამოცდილების შესახებ	70
გადაწყვეტილება — სახვით ხელოვნებაში სახელმძღვანელოების შემქმნელ ავტორთა კოლექტივის დამტკიცების შესახებ	73